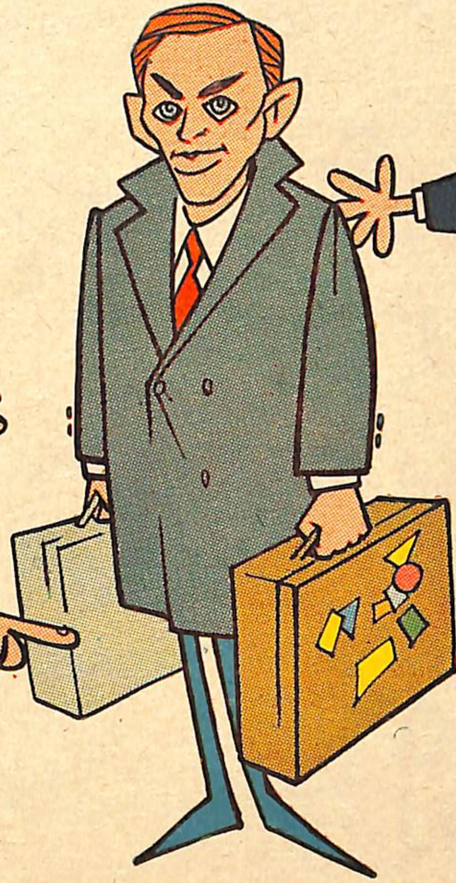
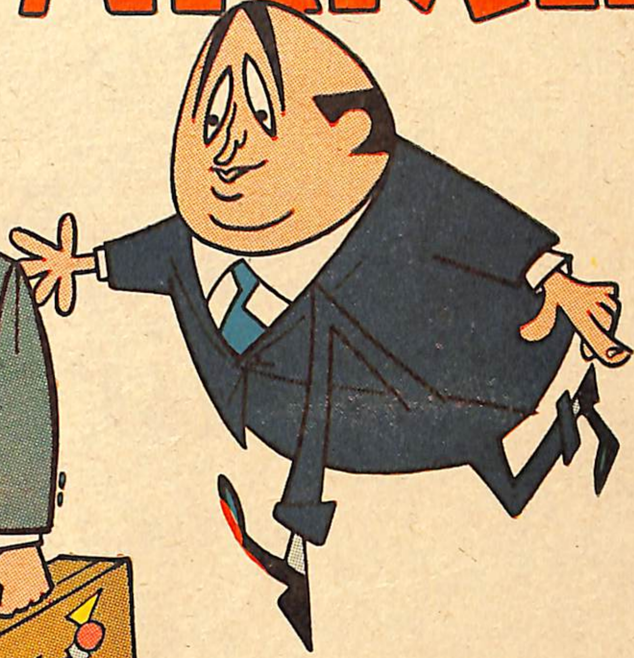
Akbaba

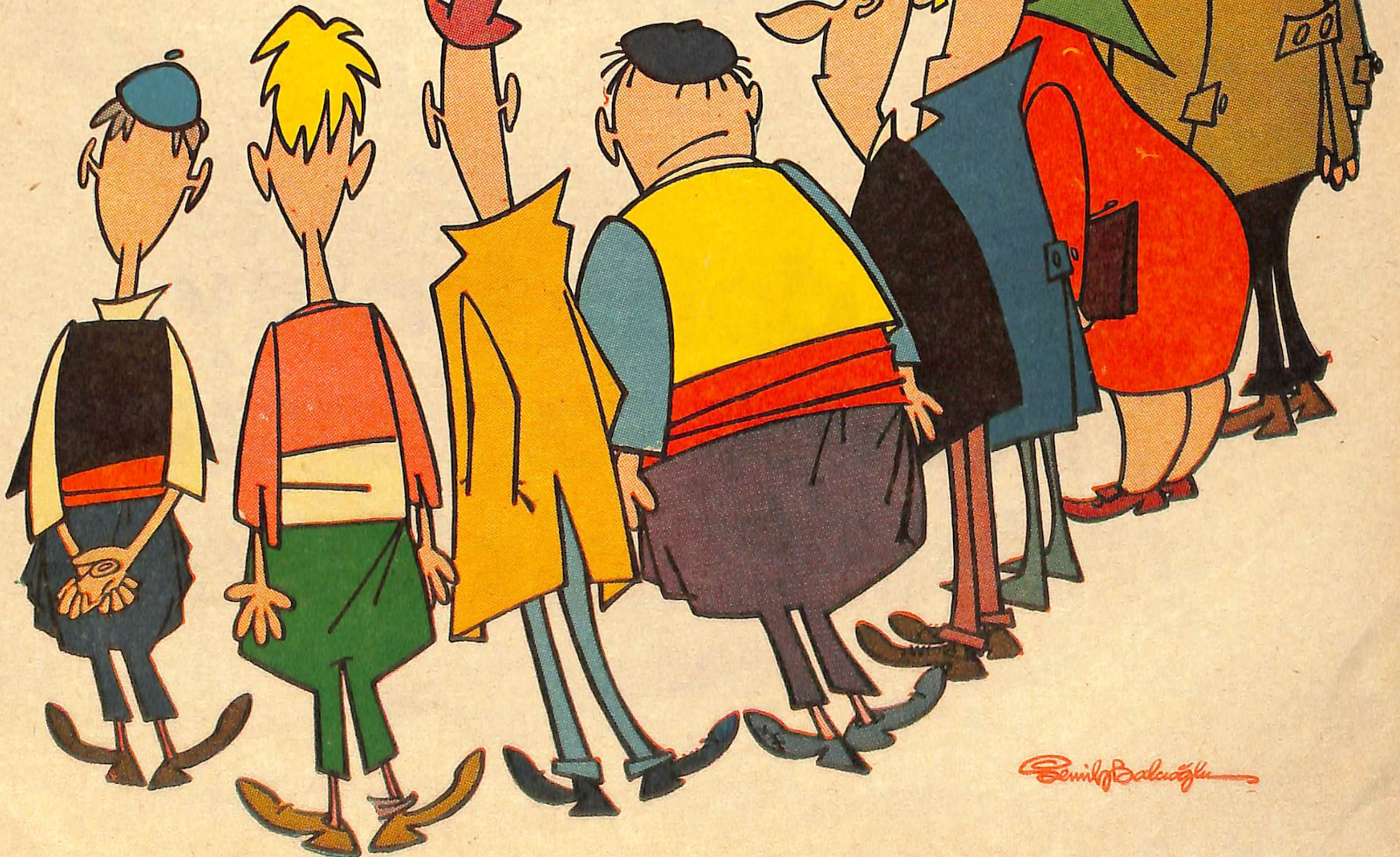

— Doktor Barnard, Türkiye'ye gelecek —

Liderler — Aman doktor, kalb naklini bırak da.. Şunların oylarını naklet bize!

sürpriz!

İşte, daha kolay yıkama sağlayan geliştirilmiş Tursil

Yeni ve son sistem tesisleri sayesinde Tursil artık tamamen homojendir. Ilık suda dahi kolayca erir. Tursil'in yeni paketleri gene 125 ve 250 gramlıktır. Kutunun arkasındaki izahları muhakkak okuyunuz. Şahane neticeler alacaksınız.

Çamaşırlarınıza Tursil beyazlığı veriniz

(Manajans : 0263 — 35)

Akbaba
Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 10 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 28 Şubat 1968

Bu Yıl Bütçe Nasıl Bağlandı?

ABDULLAH Cevdet'in yazdığı bir şiirde:

«Ben bu vatanın öksüzüyüm» diye bir mısra varmış... Zaman, eski yazı zamanı. Mürettipler makineyle değil elle diziyorlar. «Öksüz» kelimesinin ortasındaki «sin» harfi mürettip tarafından unutulunca mısra değişmiş:

«Ben bu vatanın öküzüyüm» biçiminde yayınlanmış.

Abdullah Cevdet çok kızmış bu işe... O öfkeyle Bâbıâli Yokuşundan aşağı inerken Süleyman Nazif'e raslamış. Hemen yakınmaya başlamış:

— Ne dersin bu işe?

Süleyman Nazif cevap vermiş:

— Ayniyle isabet, ayniyle isabet...

Eskiden gazetelerde bu çeşit tertip hatâları olurdu.

Haymana'da yetiştirilen bin kilo ağırlığında boğanın fotoğrafı gazetelerde yayınlanacağı gün, bir Bakan da Ankara'dan İstanbul'a geliyoruş. Yazı işleri müdürü elindeki fotoğrafları ve resim-altı yazılarını mürettiphaneye yollamış. Ne var ki bir yanlışlık sonucunda ertesi sabah gazeteyi ellerine alıp birinci sayfaya göz atan okurlar ne görsünler!

Boğanın fotoğrafı altında şu satırlar okunuyor:

— Dün şehrimizi teşrif eden Maliye Vekili Beyefendi hazretleri...

Maliye Vekilinin resmi altında şu satırlar dizili:

— Haymana ovalarında yetiştirilen bin kiloluk cins boğa...

Tabiî bu yanlışlıkları yapan gazeteler çok müşkül duruma düşer; ortalık birbirine ve zavallı mürettiplerin başı derde girerdi. Ama ok yaydan çıktıktan sonra iş işten geçerdi. Halk arasında günün konusu olurdu yanlışlık... Genellikle iktidar mevkiindekilere karşı yüreği yanık olan çevreler bu gazeteleri günlerce elden düşürmez; dedikodu durmaz, fısıltı yayını gittikçe yoğunlaşır, herkesin yüzü güler, gönlü ferahlardı.

Aradan epey zaman geçip de çok partili düzene kavuştuğumuz zaman böyle tertip hatâları artık câzibesini kaybetti. Çünkü Bakanlarımız, milletvekillerimiz, senatörlerimiz parlâmentoda birbirlerine öylesine sövüyorlar ki tesadüflerin değeri kalmıyor. Hele Bütçe tartışmalarının alevlendiği oturumlarda kavga ve küfür rüzgârları alabildiğine esiyor. Her yıl mevsim fırtınaları gibi muntazam gelen küfür ve kavga oturumlarını ertesi sabah gazetelerde okuyan halkın yüreği yağ bağlıyor. «Küfür, ruhun yelpazesidir» diye bir söz vardır; parlâmentoda politikacılar birbirlerine küfrettikçe bu manzaraya uzaktan bakanlar gerçekten:

— İyi olmuş...

— Ne güzel söylemiş...

— Oh oh diline kuvvet... diye alkış tutuyorlar.

Nitekim bu sene de Bütçe konuşulurken beklenen oldu. Parlâmentonun yüceliğine ve mânevî kişiliğine hiç yakışmayan küfürler tavanlarda yankılandı. Edepsizliğin rekoru kırıldı:

«— Tutmayın beni...»

«— Bırakın beni ulan...»

«— Tuh sana...»

«— Sus eşşoğlueşşek...»

Bu yıl küfürler daha ince, daha ustaca... Nitekim kendisine «eşşoğlueşşek» denen milletvekili —gazetelerin yazdığına göre— kürsüden Meclis Başkanına dönerek. şöyle konuşmuş:

«— Sayın Başkan, duydunuz, bu sıralardan bir arkadaş bana eşşoğlueşşek dedi. Benim terbiyem kendisine eşşoğlueşşek demeye müsaade etmez ama, rica ediyorum, bana eşşoğlueşşek diyen her kim ise lûtfen gelsin ve sözünü geri aldığını söylesin.»

Doğrusunu isterseniz bu kadar ustalıklı bir küfür her babayiğitin harcı değildir. İnsan böyle küfretmek için epey eğitimden geçmeli, politikaya atılmalı ve siyasî partilerde staj gördükten sonra her yıl Bütçe müzakerelerine katılmalı... ki yetişsin.

Her neyse... İşte böylece gazetelerimizin birinci sayfalarında mürettip hatâsına, dizgi ve tertip yanlışına ihtiyaç kalmadan meşhur politikacılara öküz, eşek, inek gibi sıfatların yakıştırıldığını halk okuyor. Okudukça da demokrasinin erdemlerini daha iyi anlıyor, çok partili düzenin yararlarına iyice inanıyor.

Ve her yıl böyle bir küfür fırtınası içinde Bütçe bağlanıyor.

Ama işin o yanı ile pek ilgilenen yok... Bu seneki bütçemizi biliyor musunuz sevgili okurlar:

— Yirmi iki buçuk milyar lira...

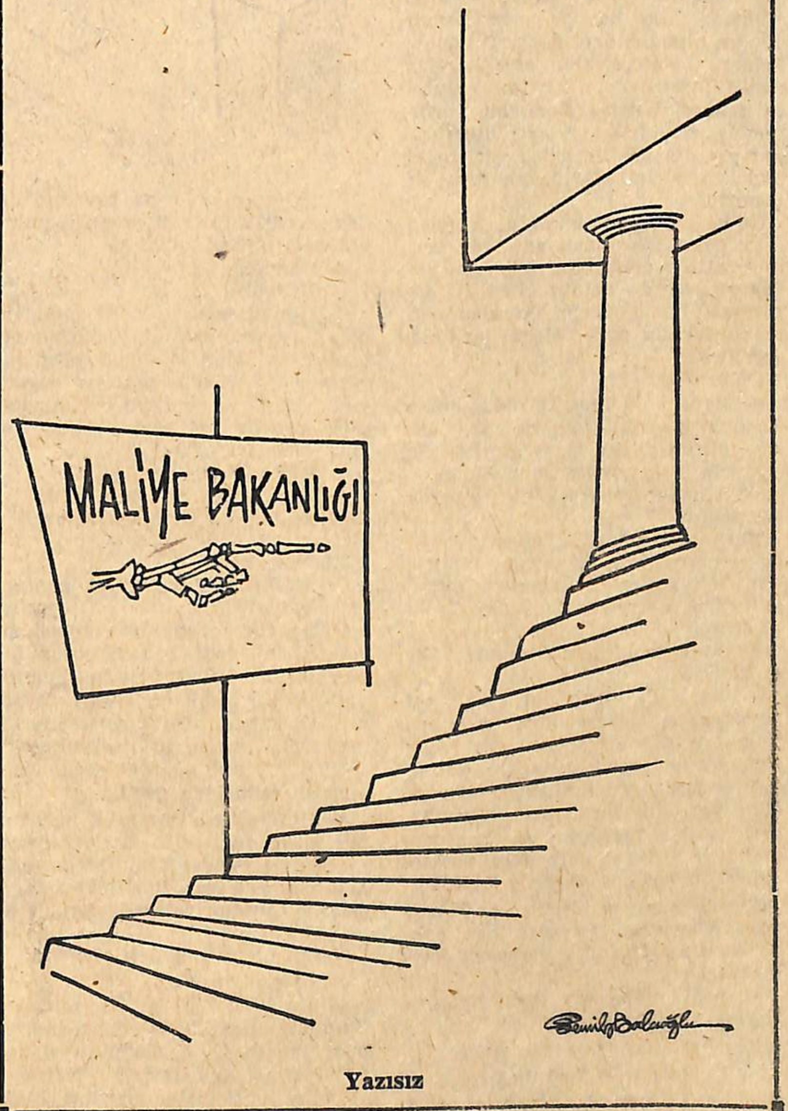
Ve yetkili Bakanın, açıkladığına göre de borçlarımızın toplamı:

— 33 milyar lira...

Şimdi dilinizin ucuna gelen kelimeyi biliyoruz sevgili okurlar! Aman ne olur yutkunun ve söylemeyin, terbiyenize yakışmaz, politikacı mısınız siz?

AKBABA

— İç ve dış borçlarımız 33 milyar. —

Yazısız

AKBABA

Sevgili okuyucularına yepyeni bir resimli - roman sunuyor :

Çamaşır Kaçakçıları

REJİ - SENARYO ve PRODÜKTÖR:
SUAVİ SÜALP

Heyecan - Macera - Neşe - Espri - Bol kadın ve muhabbet romanı.

Her sayı artan bir merakla izleyeceğiniz bu resimli - romana

GELECEK SAYIMIZDA BAŞLIYORUZ.

GENCECİK kaymakamımız kasabamıza geldiğinin ikinci günü, önde gelen memur takımını, resmi daireleri, yerlerine gidip birbir dolaştı. Beni yanından hiç ayırmıyordu. O günün akşamı, kasaba yerlisinin ileri gelenlerini, eşrafını, tüccarını sordu. Ben de söyledim. Ertesi günü de, bunların yanına gitti, kiminin çayını, kiminin kahvesini içti.

Gencecik kaymakamımız, bu alçakgönüllülüğüyle bütün gönülleri kazandı. Ondan önceki kaymakamların, kasabaya gelir gelmez, hem de daha ikinci günü, ayağının tozuyla kasaba yerlisinin ayağına gittiği hiç olmamış... Pek beğendiler kaymakamı... Eh, ben de kaymakamın odacısı olduğumdan, doğrusu böbürlendim... Yalnız, kimi ağzı karalar dedikodu ettiler, bu herifin ayağımıza gelmesi boşuna değil, hiç görülmemiş, duyulmamış yol-yöntem çıkarıyor, bunda bir dalga var, belki yiyici, rüşvetçi olsa gerek diye lâf çıkardılar.

Gelişinin üçüncü günü, önde gelen memurları, dördüncü günü de yerlimizin ileri gelenlerini hükûmet konağına çağırdı, onlarla daha iyi tanışmak için... Bizim kasabamızın memurlarının çoğu, bizim yerlimizdendir.

Onlara dedi ki:

— Babam da memur olduğundan Anadolu'yu çok gezip dolaştım. Evet, bilirim, bizim taşra ilimizde, ilçemizde eşek çoktur. Ama bu kasabadaki kadar çok eşek hiçbir yerde görmedim.

Herkes, kaymakam lâfı ne demeğe getiriyor, bize lâf mı dokunduruyor, diye yerlerinde kıpraştı. Eşraftan olan Belediye Başkanı, bir-iki öksürdü.

Kaymakam hiç oralı olmadı. Dedi ki:

— Otobüsle ilçeye gelirken, yol boyunca, her beş-on kilometrede bir, tıpkı koyun, sığır sürüsü gibi, eşek sürülerinin otlatıldığını gördüm. Pek şaştım... En kötüsü de, şoseye çıkıp yol üstüne yatıyorlar. Bu yüzden taşıtlar duruyor eşekleri ezmemek için... İki saatlik yolu, eşeklerin yüzünden beş saatte gelebildik.

Kasabamızın namlı tüccarı Fehmi efendi, kasabanızda eşek pek çok, lâfına alındığından, gencecik kaymakama:

— Peki, n'öreceğiz senin hesapça kaymakam bey? dedi.

Kaymakam duymazdan gelip:

— Otobüsün şoförü bağırıyor oturduğu yerden, dedi, eşek lâf anlar mı? Anlamaz... Yatmış yola, otobüsün önünde yuvarlanıyor, bir de anırıyor... Şoför, eşek kalksın da yol açılsın diye klâkson çalıyor, eşekler de anırarak klâksona cevap veriyor. Haydi, yolcular arabadan inip eşekleri kovalıyor.

Ak Caminin imamı, sakalını sıvazlayarak:

— Bu eşek lâfından hiç hoşlanmadım kaymakam bey, lâfın sonu nereye varacak? dedi.

Kaymakam:

— Eşek çobanlarına söylense de, dedi, eşek sürülerini şosadan ırakta otlatsalar, nasıl olur.

— Olamaz...

— Neden?

— Çünkü, camuş nasıl çimmeye batak isterse, eşek de debelenmeye toz-toprak ister ki, içine yatıp yuvarlansın... Bizim şosamız gayetle yumuşak tozlu, topraklı olduğundan, eşek kendini yol yerine atıp yatar yuvarlanır, rahatlar.

Gencecik kaymakam güldü:

— Peki, peki, anladım, dedi, bir de ilçemizin şu Cumhuriyet caddesi işi var...

Bir kaç kişi:

— N'olmuş Cumhuriyet caddesine? diye sordu.

Güleç yüzlü gencecik kaymakam:

— Bizim, dedi, hemen bütün illerimizde, ilçelerimizde adı Cumhuriyet olan bir caddemiz vardır.

Allah Allah... Bu kaymakam lâfı döndürüp dolaştırıp nereye getirecek? Bak, şimdi de, eşeklerden Cumhuriyet caddesine geçti...

— Bir kaç yüz metrelik bu Cumhuriyet caddeleri, o ilçelerin vitrinidir, mostrasıdır. Nasıl satıcı, iyice malını öne koyar, ileri çıkarırsa, ilçelerde Cumhuriyet caddeleri de öyle... Değil mi?

Namlı tüccarımız Fehmi efendi:

— Evet, öyle, dedi.

— Öyleyse, bizim bu ilçemizin Cumhuriyet caddesine daha özenmemiz gerekir. Oysa, Cumhuriyet caddesi bozuk, çok bozuk... Her evin önünde dikili taşlar gördüm. Nedir o taşlar? Ne çirkin! İlçenin her evinin, dükkânının önünde o taşlardan... Hiç olmazsa, Cumhuriyet caddesini onaralım... Ben ölçtürdüm, bizim Cumhuriyet caddesi, dört yüz kırk metre... Önümüzde Cumhuriyet Bayramı var. Cumhuriyet Bayramına kadar, Cumhuriyet caddesini bir güzel onaralım, diyorum. Plânımda birinci iş bu... Belediye ile elele verip biz caddeyi onartırken, ilçenin öbür evlerinin önlerindeki o çirkin dikili taşları da herkes kaldırsın...

Kimseden ses çıkmadı. Sonra başka şeyler konuşuldu, çaylar, kahveler içildi. Dağıldılar. Giderken Belediye Başkanı:

— Yahu, nedir, bu kaymakamlar bizim taşlarla bozmuşlar, bunların başka işleri güçleri yok mu? dedi.

Ak Caminin imamı da:

— Uğraşsın bakalım, dedi, bundan öncekiler taşlarımızı kaldırabildi mi ki, bu kaldırsın...

Kaymakam hemen, Cumhuriyet caddesini onartmak için bizim kasabada müteahhit aradı. Kimse istekli çıkmadı. Elbet çıkmaz... Kim, kendi kasabasına kötülük edebilir ki?... Sonra buralarda hiç barınamaz.

Kaymakam bir gün beni de yanına alıp il'e vardı, il'in Bayındırlık Müdürüyle bu işi konuştu. Bunun üzerine il'in gazetesine, ilân verildi ki, bir müteahhit çıksın da, kasabamızın Cumhuriyet caddesini onarsın...

Yine hiçbir müteahhit istekli olmayınca, bizim kaymakam, beni de alıp bir daha il Bayındırlık Müdürüne gitti. Bayındırlık Müdürü, tanıdığı bir büyük yol müteahhidini çağırıp ona durumu anlattı. O müteahhit:

— Hiç boşuna uğraşmayın, dedi, buralarda o ilçenin yolunu yapacak bir müteahhit bulamazsınız...

Kaymakam:

— Neden, dedi, iş küçük de az kazanacaklar diye mi?

— Yok, ondan değil. İşin küçüğü büyüğü olmaz, iş iştir... Gelgelelim, o kasaba halkı yol istemiyor beyim... Zorla mı? Zorla da olamaz.. Sizden önceki kaymakamlar zamanında, kaç büyük müteahhit az kalsın o yol yüzünden iflâs ediyordu. Bana, bütün Türkiye sınırları boyunca yol yap, deyin, on para bile kazanmasam, canbaş üstüne, yaparım. Ama o ilçeye yol yapamam ve de yapacak kimse bulamazsınız...

Kaymakam bey, Cumhuriyet Bayramına yolun yetiştirilmesini istediği için telesiyordu. Araya taraya, Ankara'dan bir müteahhit buldu.

Sözleşmeye göre müteahhit, Cumhuriyet Bayramından bir ay önce yolu yapmış olacak. Adam, araçlarını, gereçlerini getirip işe girişti. Verdiği söze göre, işin biteceği günden onbeş gün önce gelip:

— Aman kaymakam bey, ben yandım, dedi, bu gidişle ben bu yolu yapıp bitiremiyeceğim.

Kaymakam:

— Ne o, zamanında yolu yetiştiremiyeceksin de bahaneler mi buluyorsun? dedi.

— Ne bahanesi?... Ben bu yolu, size söz verdiğimden üç gün önce yapıp bitirecektim. Gelgelelim bırakmıyorlar ki... Ben o evlerin kapıları önündeki taşları söktürüyorum, onlar gece getirip eski yerine dikiyorlar.

Kaymakam kızdı. Müteahhitle birlikte gitti. İtfaiye erlerini, candarmaları, temizlik işçilerini toparlayıp, yol boyunca evlerin, dükkânların önündeki o taşları hep söktürdü. Taşları kasabanın mezarlığına taşıttı.

Müteahhit:

— Hep boşuna, dedi, yarın yine getirir, korlar taşları eski yerlerine. Ben bu taşları kaç kere söküp, yolun altına döşedim, üstüne de çakıl, kum döktürüp yoldüzer geçirttim. Geceleyin, yolu bozmuşlar, bütün taşları çıkartıp yine yerlerine dikmişler. Kaç kere böyle oldu. Ben bu işten vazgeçtim. Bütün masraflarım yansın varsın, sen benim peyimi geri ver, ben savuşup gideyim...

Gerçekten de ertesi gün, mezarlıktaki taşlar hep evlerin, dükkânların önüne, eski yerlerine konmuştu.

Kaymakam bey çok kızdı. Topladı, memurları, yerlileri, ileri gelenleri, dedi ki:

— Ben bu yolu kendim için yapmıyorum. Kışın, dizlerinize kadar çamura, yazın belinize kadar toza batmak hoşunuza gidiyorsa, yapmayalım yolu... Hadi, elbirliğiyle yolu bozup, o taşları dikenlere engel olalım...

Kimsede ses yok... Yeniden yol yapıldı. Müteahhit:

— Ben yandım!... diye koşarak geldi.

Bunun üzerine kaymakam bey, evlerin kapıları önündeki tüm taşları parçalatıp un ufak ettirdi. Ama ertesi gün, başka taşlar kapıların önüne dikilmişti. Kaymakam bey, müteahhide:

— Sana başka işler çıkarıp, zararını ödeteceğim, bu işten vazgeçme aman... dedi.

Evlerin önündeki taşları toplatıp yine mezarlığa taşıttı. Candarmaları da mezarlığa nöbetçi koydu. Bana:

— Bu gece eve gitmiyeceksin, git söyle evdekilere... Benimle kalacaksın! dedi.

Ben hemen Belediye Başkanımıza, Ak Cami imamına, Fehmi efendiye koşup:

— Aman habarlı olun, kaymakam bey bu gece kasabada kol gezecek, ola ki kimse mezarlıktan taş taşımasın... dedim.

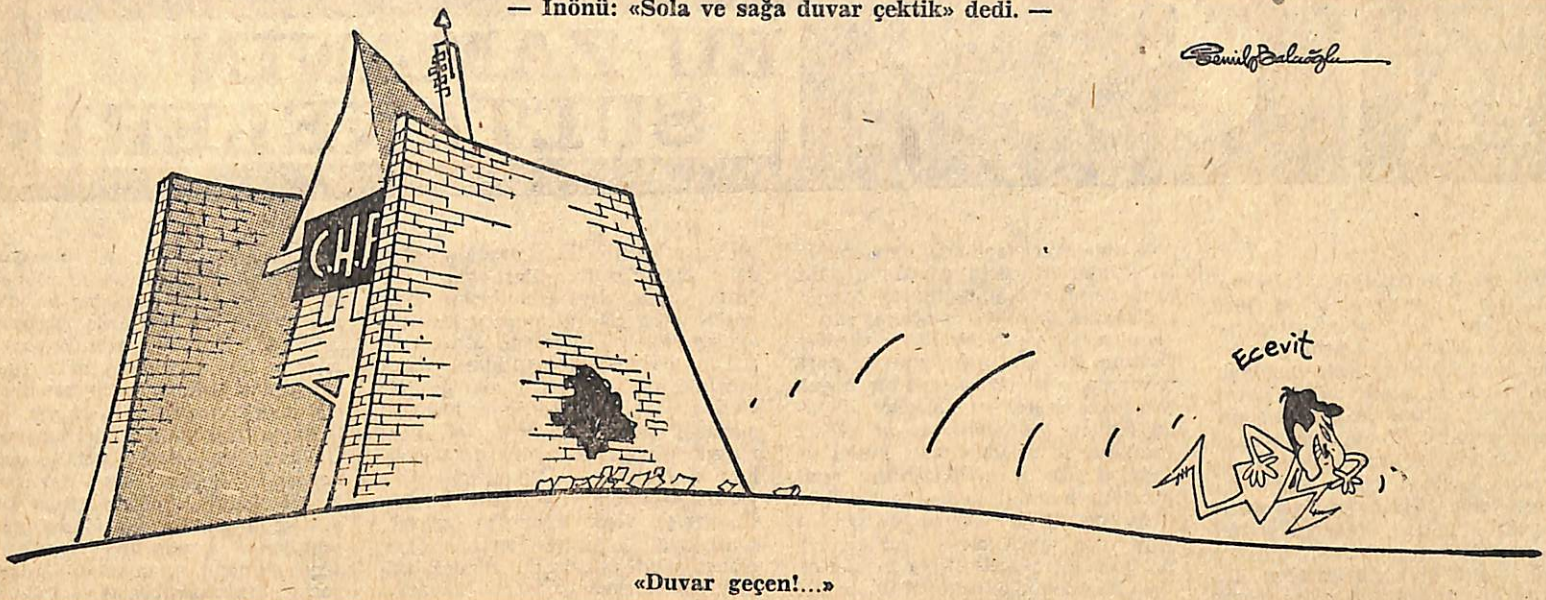
Kaymakamın yanına vardım. Kaymakam bey, paltosunu, ayakkabısını muhkem giyinip, başına da bir kas-

İçişleri Bakanı Dr. Sükan, «T.İ.P.'in nefes alışlarını bile takip ediyoruz» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

— İnönü: «Sola ve sağa duvar çektik» dedi. —

«Duvar geçen!...»

ket geçirip beni yanına aldı, gece çıktık sokağa. Cumhuriyet caddesinin sol başında Ak Cami, sağ başında Hürriyet Meyhanesi, ortasında da hükûmet konağı var. Cami önündeki çeşme yalağına girdi kaymakam, bana da:

— Kepengin arkasına gizlen... dedi.

İkimiz de siper olduk. Burdan, Cumhuriyet caddesi dümdüz görünmekte olduğundan, bütün taşları görmekteyiz. Bekledik, bekledik, nerdeyse sabah olacak.

Kaymakam bey:

— İş inada bindi artık, ben bu yolu yaptıracağım... dedi.

Sabaha doğru:

— Demek inattan vazgeçtiler... dedi.

Hepsi habarlı olduklarından, kim taşını taşır?...

— Hadi gidelim...

Çıktık yalaktan. Soğuktan, ayazdan iyice buymuşum, titriyorum. Oysa, onlar bizi gözetler, bizim gitmemizi beklerlermiş ki, çoktan mezarlıktan eşeklere yükleyip getirdikleri taşları eski yerlerine diksinler... Ben de kızdım, yahu bir gece bekleseniz de kaymakamın da gönlü olsa ne olur?... Ertesi gece getirip koyun taşları... Bir de haber verdik...

Kaymakam önde, ben arkasında kasabayı dolaşıyoruz. Derken bizim kasaba eşeklerinin şıkır da şıkır, tıkır da tıkır nal sesleri duyulmaz mı?... Kırk-elli eşeğin nazlı nazlı nal şıkırdatmaları, uzaktan, köçekçe oyunu havasını anıştırır. Kaymakam, tam evine girecekken kulaklarını dikip:

— Bu ne? dedi.

— Düğün dernek olacak herhal kaymakam bey... dedim.

— Ulan, sizin kasabada düğünü sabaha karşı mı yaparlar?

Eşekler, Cumhuriyet caddesine gelince kendiliklerinden dağılıp her biri kendi evinin önüne geldi. Mezarlıktan eşeklere taşları yükleyip, öylece bırakmışlar. Çünkü eşekler kendiliklerinden nasıl olsa kendi evlerinin kapısına gidecek, alışmışlar... Kaymakam bey yakalar diye korkularından eşekleri başıboş bırakmışlar, kendileri yok...

Eşekler kapıların önünde durunca, her kapıdan kazmalı kürekli bir iki kişi çıkıp, taşları eski yerlerine dikmeye başladılar. Onlar, çukurları açıp taşları dike dursunlar, kaymakam bey, karakoldan dört candarma alıp, Belediye Başkanının evi önüne geldi. Belediye Başkanı da, taşı yakalamış, çukura doğrultmakta... Candarma çavuşuna:

— Yakalayın şu herifi! dedi.

Candarmalar aldılar onu.

— Ben Belediye Başkanıyım... dediyse de kaymakam:

— Yürü len dürzü, Belediye Başkanı değil de bilmem ne başkanı olsan ne gerekir?... Ben sana bunca sordum, bilmem demedin mi? Yürü! diyerek bunu ite kaka, hükûmet konağının bodrumuna soktu. Candarmalara:

— Bunu ben size bırakmaya kıyamam, kendi elimle döveceğim, getirin falakayı ve de palaskaları çıkarıp verin, dayaktan palaskanın biri koparsa, aman öbür palaskayı çabuk yetiştirin, hiç mola yok bu namussuza... dedi.

Yahu, o gencecik kaymakam bir celâllensin de hazreti Ali kıbaline girmesin mi! Belediye Başkanı dayak korkusundan:

— Ben eşraftanım, Ankara'da adamım var, yarın tel çekmez miyim?... diyecek olduysa da kaymakam:

— Ulan, senin de, Ankara'daki adamının da... diye sövüp sayıp:

— N'olabilirmiş, ben işte kaymakamlıktan soyundum, istifamı da verdim, çabuk söyle, taşları neden getirdiğinizi, yoksa bitirdim seni! diyerek candarmanın palaskasını havada ıslıklandırınca, onlara haber verdiğimi de anlayacak diye benim dizlerimin bağı çözülüp, kapı arkasına yığılakaldım.

Belediye Başkanı:

— Dur öyleyse... dedi, ben sandım ki, «Dur öyleyse, madem canımı alacaksın, iki rek'at namaz kılayım da öyle boynumu vur!» diyecek.

Kaymakam:

— Söyle çabuk, dedi, taşları mezarlıktan kim getirdi?

— Bilmem... Kimsenin günahını alamam...

— Eşeğe kim yükledi taşı?

— Eşşek kendisi geldi kapı önüne...

— Ulan...

Gaziler, maaş alacak. — Gazeteler —

Yazısız

Kaymakam palaskayı havada döndüp, Azrail ıslığını burnunda duyunca:

— Aman dur kaymakam bey, dedi, biz bu işi sana da zamanında söyledik, gel bu Cumhuriyet caddesinden vazgeç dedik, dinletemedik. Bizim kasabamızın her evinin kapısında ille de bir eşek taşı olacak... Eşek taşsız olamayız...

— Eşek taşı da ne?

— İşte evlerin önündeki taşlar bizim... Biz ona eşek taşı deriz.

— Binek taşı mı?

— Binek taşı da sayılır ya, bizim kasabamızın atı, katırı, arabası olmadığından salt eşek vardır, eşek taşı denilmekte bu yüzden... Tarlaya, pazara, çifte, çubuğa, hep eşeğe binip gittiğimizden, evimizin, dükkânımızın önünde birer eşek taşı ille de bulunacak ki, kadındı, çocuktu, yaşlıydı, eşek taşına atlayıp eşeğe kolayca binebile...

— Yahu, eşek dediğin, hele sizin eşekler, iskeleti çıkmış, uyuz şeyler, hoplasanıza üstüne...

— Hoplanmaz, alışık olmadığımızdan... Biz hoplasak da ebeler bebeler, karılar, koca herifler hoplayamaz...

— Peki, bunu bana daha önce niye söylemediniz, ben hepinize o kadar sordum...

— Sizden önceki kaymakamların hepsine söyledik, anlattık, ama anlamadılar... «Şimdiki zaman asri bir zamandır, Cumhuriyet devrinde, hem de Cumhuriyet caddesinde eşşek taşı hiç yakışık almaz»» dediler. Biim eşşek taşlarını hep söktüler. Sökünce, iş-güç, alış-veriş hep durdu. Bizim karı milleti, eşşek taşı olmadan şalvarını toplayıp, eşşeğe hoplayamaz. Burda işleri karılar görür kaymakam bey... Onlar söktü taşları, biz diktik, onlar söktü, biz diktik... Sonunda baş edemeyip vazgeçtiler. Bizim zorumuz yolla değil kaymakam bey, yola bi şey dediğimiz yok, ille de eşşek taşlarını sökmeyin... Size bunları demedik boşuna, desek de biliriz işe yaramaz...

Bunun üzerine o bizim gencecik güleç yüzlü kaymakamımız:

— Kalk yerden, dedi, önceden söyleseniz iyi olurdu... Eşşeği kaldırmadan, hiç eşşek taşı kalkar mı, siz haklısınız... dedi.

Kasabadaki her bir evin, dükkânın önüne, bir boyda, bir biçimde, en güzelinden sırayla eşşek taşları yaptırttı, ondan sonra da Cumhuriyet caddesini onarttı, bir güzel oldu ki... Kimse de yolu bozmadı artık...

Aziz NESİN

NİMET ARZIK

BU ZAMANIN SULTANELERİ

— 5 —

Nasıl bu komikliklere düşerler, Allah bilir... Diyeceksiniz ki, pırıl pırıl zekâya sahip olan zaten bu komikliğe düşmez... Düşmüşse, önceden sandığınız seviyede değilmiş!

Ben derim ki, anlamsız bir hayat, bir hedefsiz, çilesiz, kuş tüyüne sarmalanmış hayat, kişiyi kuşa benzeyen kalıplara döker. Diplomat çocuklarına bakın. İtibar görmekten silikleşmişler. Mücadelesiz yaşamaktan, yok olmuşlar... Hepsinin gözünde aynı düşüncesiz bakış. Hepsinin bacağında, o Nuh nebiden ve Alaman terbiyesinden kalan Kniks (diz bükme)... Hepsinin öz be öz memleketleri hakkında bilgileri sıfırın altında yüz, İngilizlerden başka... Onlar... Onlar yedi yaşında çocuğu, İngilizliğini bilsin diye, tâ Zanzibar'dan Londra'ya leyli yollarlar!... Bizimkilere kendi lisanları öğretilmez... Sonradan bunlar ne menem vatandaş olacaklar, ne menem bebeler yetiştirecekler, Allah bilir...

GENÇ BİR ÇİFTİ İZLEYELİM

Şimciiik, genç bir çift izleyelim karyerinde... Üçüncü kâtip. Para az. Yaş, toyluk yaşı. Görgü... Özel!... Karısı, geleceğin sultanesi, ya fakir ya zengin aileden... İlk gönderildiği yer, ya büyük bir merkez, ya küçük... Büyük merkezde, çift yazık, kaybolur... Paris, Londra gibi bir yerde, geçim sıkıntısında boğulur. Kendi elçiliğinin çaylarına gider. Halk mağazalarından alış veriş eder. Kendi aralarında toplanırlar memleketlileriyle... Bulundukları memleketi ne anlamağa, ne beğenmeğe yanaşırlar... Parasızlıktan, memleket sılasından dem vururlar. Bir de büyük sultaneyi çekiştirirler.. Ara sıra memleketten insanlar gelir. Don gömlek almalarına yardım ederler... Ve onlara kendilerini vatan uğrunda birer kurban gibi gösterirler...

Ne bir gece sanat kursuna yazılırlar. Ne memleketin lisanını lâyıkiyle öğrenmeğe yeltenirler.

İki üç saat için günde, sigortası yerinde. kürkü yerinde, hattâ bazan otomobili yerinde bir yardımcı gelir. İki üç saatte organizasyonsuz evi organize eder. Üsküdar'da bıraktıkları ahretliği ararlar. «Ah, Emine ah!... Kimsenin elini sıcak sudan soğuk suya sokturmayan Emine...» Sabahlara kadar bezik oyunu sürerse, kül tablalarını döken Emine, saati vakti olmayan Emine, hattâ yatacak yeri bile... Herkes yatmağa gidince. salonda yere, bir ufak pösteki üzerinde büzülen Emine... Seneler senesi okutmadıkları, sevmedikleri, korumadıkları; her an insanlıktan azcık daha dışarıya ittikleri. hattâ evlenmesini, «iyiliğini düşündükleri için» engelledikleri Emine, garip Emine... Sana yanmaları için. tâ Paris'lere uçuşmaları gerekiyormuş veya Londra'lara meğerse!...

Küçük merkezler, gelecekteki sultane için daha tehlikelidir. bir sürü bakımdan Yetişme imkânı daha azdır. Komplimancılar daha çoktur güzelse. Eğlence daha boldur. Sefirânım. yani büyük sultanenin baskısı daha çok hissedilir. dostluğu veya düşmanlığı... Büyük sultane, sefirânım da. kendine göre protokoler bir gezegenler sistemi yaratmıştır. Güneşi kendisidir sistemin. Vega yıldızına. bin yıllar boyunca yavaş yavaş ilerlemeyen bir güneş!...

Büyük sultanenin rolü ve sorumu çok büyüktür, farkında olmazsa bile. Çünkü gencecik yaratıkta, bir mimetizmdir (taklitçiliktir) başlar. Sefirânım öne düşecek gibi yürürse, o da öne yıkılacak gibi yürür. Sefirânım elbiseleri için sınırsız para harcarsa, o da, kocasının bir buçuk maaşının mislinde elbiseler giymeğe kalkar. Bulundukları memleket krallıksa ve kraldan fazla kralcı sefirânım, «Denizaltı daldırması reveranslara meraklıysa kralın önünde; o da denizaltıyı batırma reveranslar yapar, ve yavaş yavaş hem kişiliğini, hem memleketinin geleneklerini, hem ekonomik durumunu unutmağa başlar.

Bir de içten içten, sinsi sinsi, büyük sultane ile bir yaşlılık gençlik çekişmesi vardır ki, en yıpratıcı savaşlardan biridir... Tabiî büyük merkezlerde, herkes kendi derdiyle meşgul olduğundan, bu yan çalkantılar olmaz... Ancak, devlet büyükleri o merkezi ziyaret ettiklerinde olur. O kadarcık!...

Büyük sultane her birini, senede bir iki kere evlerinde şereflendirir. O, semen belâsı yenmeyecek kekler, pastalar, pöti furlar, sandviçler, baton saleler den ötürü, zavallı kâtip maaşının beşte biri erir... Bazan bütün bu erzak yığınağına rağmen, büyük sultane son dakkada cayar...

Üçüncü kâtibin karısı «Mangır kızı» olursa, gene gizli bir çekişme başlar. «Para her şey değildir... Görgü, kültür meselesi önde gelir»... O sırada işte zavallı kültür ve görgü, nereye gömülmüşlerse, gömüldükleri yerden çıkarılır, hatırlara gelip!

«Mangır kızı», baba evinde şımartılmıştır. Hilton'da, kuyruklu, gökdelen düğün pastalı, ileri gelenli düğünü yapılmıştır. Bulunduğu merkezde çarşı pazar dolaşıp, bir kaç ay sonra beğenmiyeceği, altınlı gümüşlü giyecekleri yığdıktan sonra, «garipleşir»... Yazar, çizer, getirtir ve bir Şark köşesi düzer. Kahveci güzeli pozisyonunu benimser... İki nargile bir çubuk ve bir de o meşhur bindallıyla... Ve dergilerimiz yazar: «Bilmem kimin eşi, Paris'i, Londra'yı veya Viyana'yı, giydiği millî kıyafetle hayran bıraktı» diye, olanca ciddiyetleriyle... Olanca ciddiyetleri ne kadar? İşte o kadar!...

Küçük merkezlerde her köşe Şark köşesidir... Onun için bu şekilde avunamaz ama, herkes eğlenceye düşkün olduğundan, kralın kız kardeşinin evine bile sık sık dâvet edilir ve modern dansları hop hop hoplar. Büyük sultane olacağı zamanlar için güzel ve cafcaflı anılardır bunlar!...

SULTANE TÜRLERİ

Çağlayangil'im, bütün bunlar oluyor; çünküm ana unsur yok ana unsur: Terbiye + zekâ + kültür... Yani kişilik. Cehaletle hiçbir şey olmaz, olur gibi görünse de!... Cehaleti de mekteplerimiz bol bol temin ediyor... Mekteplerimizde ders görülüyor, kültür edinilmiyor... O ders bitti mi, hani dimağlara çöken kültür denilen telve?... Kaç kere hayretle, dehşetle işitmişimdir: «Mühendis adam, Erciyaş'ı neden bilsin?... Veya, «İnsan, kitabı kapaaar, hayata atılır»...

O kitapsız atılınan şey hayat değildir. Ne olduğunu isimlendirmek istemiyorum!... Ve zekâ olmayınca, terbiye olmayınca, kültür olmayınca, mösyö veya madam, ha diplomat olmuş, ha doklarda hammal!...

Ve de, kapitüler zihniyetten sıyrılamaz kişi, eksikler içinde. Bakarsınız, lâik Cumhuriyetin baş temsilcisi olduğu halde, gittiği yer krallıksa, kraldan fazla kralcı kesilmiş... Ölçümüz, ne sevgide, ne öfkede, ne herhangi bir duyguda... Bakarsınız, birden, fuzuli bir bahadırlığa kapılmış ve en derli toplu adama, en yapılmıyacak muameleyi yapmış; elli sene altından memleketin kalkamıyacağı bir muamele, «Gâvuru oturttum» diye!...

Diyorum ya, ne sevgimizde ölçü var, ne öfkemizde...

Neden içerdekilere yüklenmiyorsun da dışardakilere yükleniyorsun der misiniz?... İçerdekilere herkes yükleniyor. Sonraaa, yirmi sene dışarlarda bulun, en iyi şartlarda yaşa, en çeşitli insanlarla gez, en zengin imkânlara sahip ol ve ot kalmamış yerinde otla... Bu fakir ulus, herkes ot kalmamış yerinde otlasın diye mi bunca yük çekiyor?...

Üç türlü sultane tipi vardır, zamanın sefirelerinde...

1 — Koyu alaturka sefireler. Kiii, gene en kaabil-i tahammül. Türleri azaldı bugün.

2 — Hiçbir şey olmayıp da, iddialarla ortalara fırlayanlar.

3 — Gerçekten efendi olanlar...

Ve, Cumhuriyet devrinden beri, üç kuşak sultane vardır:

1 — Atatürk devrininkiler. Hayattaysalar da, artık emeklidirler. Bir iki büyük sultane vardır aralarında, zamanlarının icaplarına göre...

2 — Ara devrinkiler ki, bazılarının «pek âlâ işte» olmalarına rağmen, Fransızların deyimiyle, «Ne et ne balık cinsinden»... Yaşadıkları devir öyle... Cumhuriyet, sultanlara puslar gönderiyor, lâiklik tavsamış, işte o devirinkiler bunlar!

3 — Bugünküler, yani altmıştan sonrakiler...

Atatürk devrinin en parlak sultanesini tanıdım. Bugün gene, elçi eşi değil de büyükelçi olarak gönderilse, başarıya ulaşır...

MÜFİDE FERİT TEK

Onbeşinci baharında, daha Osmanlı devrinde, Paris'e büyükelçi eşi olarak gitmiş. Birdenbire mareşalliğe yükselmek gibi bir şey... Na poleon, yardımıma koş... Sen dememiş miydin: «Kadınlar, büyük pozisyonları kolaylıkla hazmederler. Bir çamaşırcıyı bir düşes yapabilirim ve gerçekten bir düşes olur. Bir eri mareşal yapabilirim, ama her zaman çavuş kalır»... demiştin.

Sözün gelişi, Müfide Ferit hanım çok görgülü bir ailedendi, üstelik! Üç dört yaşındaydım. Fenerbahçede oturuyorduk. Bir gün evimize, hem topluca, hem de ince iki hanım geldi. Bana, dünya kadar yaşlı göründüler... Halbuki gençtiler. Mavi fötrden «tablakâr» bereleri, aynı fötrden eteklikler, beyaz bluzlar giymişlerdi, kolsuz. Yürüyüş yaparken bize uğramışlardı. Yürüyüşten sonra, buharlı sıska vamp tipleri modaysa da, hayatta, bizde, etli butlu kadınlar yürürlükteydi...

Konuştular, gülüştüler, Londra ve Paris'ten bahsettiler ve evde o anda kadın olarak kim varsa, azcık burük bırakarak, modernliklerinden ötürü gittiler: Biri, Londra büyükelçisi Ferit Tek'in hanımı, Müfide Ferit Tek'ti, biri de kardeşi Nemide...

(Devamı var)

— Ankara'nın kirli havası için toplantılar yapılıyor. —

Yazısız

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Türkiye... O Meçhul!

NE ZAMAN insanımızı düşünsem, ne zaman toprağımızı düşünsem, aklıma büyük yazar Doktor Alexis Carel'in meşhur kitabı gelir: İnsan... O Meçhul!

Sonra, kendi kendime mırıldanırım: Türkiye... O Meçhul!

Eğer tarım politikamız verimsizse, eğer okullarımızda başarı düşükse, eğer yer altı hazinelerimizi yer üstüne çıkaramıyorsak, eğer ticaret işlerimiz, sanayi işlerimiz, sağlık işlerimiz bozuksa, sebepler aramayınız. Sebep tektir: Türkiye... O meçhul!

1951 yılı idi, değil mi?... Dünyanın üçüncü buğday satıcısı olmuştuk!... Bu müjdeyi duyup da sevinmeyen kaç kişi vardı aramızda?...

Ama sonra ne oldu?... Günlük ekmeğimizi Amerika'dan aldık!

Yedek parçasız, çeşit çeşit traktörler, yıllardır kara sapanın deştiği tarladan, ineğin, mandanın, koyunun otlağına kadar bütün topraklarımızı sürmüştü. Sonra?... Ertesi yıl?... Aşınan makine işlemez oldu, beslenmeyen toprak aç kaldı, mer'asız hayvan kendi yağını, kendi etini yiye yiye can verdi. Bir yıl önceki buğday satıcısı Türkiye, hâlâ buğday alıcısıdır. Neden mi?... Dedim ya: O meçhul... O büyük meçhul, o yüz yıllar ötesi meçhul!...

Bilmiyoruz: Nerede ne yetişir? Bilmiyoruz. Nerede kim yaşıyor? Bilmiyoruz. Nerede ne var? Bilmiyoruz. Siz söyleyiniz bana: Güneyin ılık bahçelerinde muz ağaçlarının altın kangalları sarkacağını daha yirmi yıl önce bilen var mıydı?... Şu sabah akşam içtiğimiz Rize çayı kaç yaşındadır? Cumhuriyetten bile genç!

Durun, biraz derdinizi deşeyim: Dört karılı, kırk odalıklı, dört yüz cariyeli krallarını masal saraylarında yaşatan Arap petrollerine ne buyurursunuz?... Hepsi, o bereketli topraklar üstünde biz kalkınca fışkırmadı mı?

E, toprağımız meçhul da insanımız malûm mu?... Daha bir ay olmadı, bir dost evinde, el örmesi ibrişim kese gördüm. Yakın bir İstanbul köyünden almışlar. Salonda duvarın en güzel süsü oydu. Götür, bir sanat müzesinde vitrine koy!

Bunu ören eller, Tanrıya şükür hâlâ aramızda yaşıyor... Türk halısı hâlâ asaletini kaybetmedi. Kilimlerimiz soylu güzelliğini korumak için hâlâ direniyor... Ama vitrinlere gözleriniz kaymasın: Kaba zevkin katmer katmer gülleri karşısında tüyleriniz diken diken olur.

Bir Güzel Sanatlar Akademimiz var. Yetişenlere sorunuz: Hangisi kumaş tezgâhlarımızda hayâlindeki çiçeklerin dokunduğunu gördü acaba?

Güzel Sanatlar Akademisi mi dedim?... Eyvaaah, işte size iş dünyamızın adını bile duymadığı bir meçhul daha!

Sırası gelmişken sorayım: Gazetelerimizdeki ilân resimlerine bakıyor musunuz hiç?... Bu işleri biraz bilen ben, size haber vereyim: Şu otuz santim boyundaki dört sütunluk ilân yok mu? Bir defalık basımı ortalama iki bin liradır. Şimdi bunu beş gazeteye veriniz, ne eder? On bin mi?.. Ya iki kere koydurursanız? Ya üç kere koydurursanız? Yirmi bin, otuz bin, kırk bin lira!

Yılda milyonları aşan bu ödeneklerin içinde yalnız bir kişinin kazancı yoktur: Sanat adamının! Onun işini makas görür. Amerikan dergisinden bir erkek kafası, Fransız dergisinden bir kadın başı kestiniz mi, iki acemi fırça rötuşundan sonra tamamdır!

Ama, size göz yaşartıcı bir kara haber vereyim mi?... Almanya'da Bayer fabrikasına bile afiş yapmış bir Türk ressamı, artık Şişli'deki apartmanında işsiz oturuyor!

Pekiii, büyük iş adamlarımız için Güzel Sanatlar Akademisi meçhul da, hantal yapılı, kaba suratlı, çiy boyalı apartmanlarımız için Türk mimarı malûm mu?... İstanbul'un yarını hâlâ küt parmaklı kalfaların avucundadır.

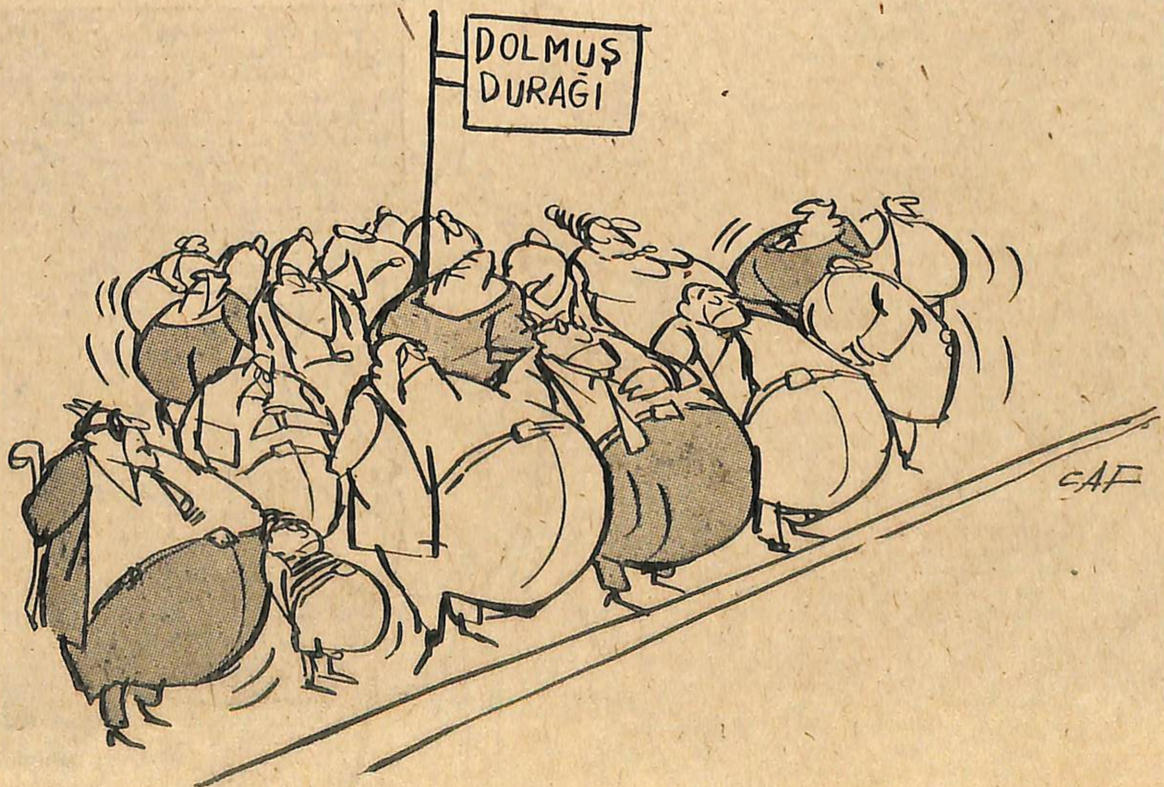
Geçen gün, bir sabah gazetesi, sınır dışında ün yapmış bilim adamlarımızı anlatıyordu: Dünyanın tanıdığı bir Türk doktoru... Dünyanın tanıdığı bir Türk fizikçisi... Dünyanın tanıdığı... Ama sizlere değil, kendime sorayım: Sen, bay yazar, sen bu Türk bilginlerini tanıyor musun?

Tanısam bu satırların üstüne bu başlığı yazabilir miydim: Türkiye... O meçhul!

Yusuf Ziya ORTAÇ

29 Eylül 1960

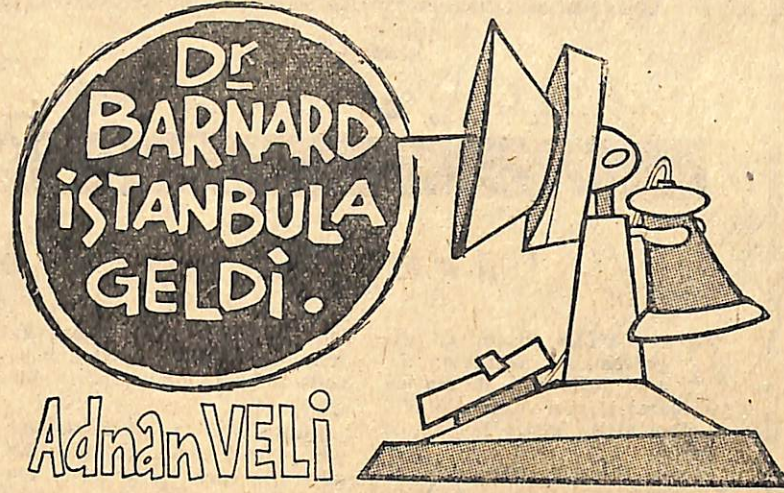
Dolmuşlar, arabanın ağırlığına göre vergi verecek. — Gazeteler —

Yazısız

Yağışlı havalarda vatandaşlar taşıt bulamıyor. — Gazeteler —

(Bu yazının içindeki telefon konuşmaları, İngilizce yapılmıştır.)

«Kalbi değiştirilen adam, 20 günden fazla yaşamaz» şeklinde kesin beyanat veren ve tabii, Blaiberg'in 20 günden fazla yaşaması gerçeği karşısında da kamu oyuna karşı mahçup olan, Türkiye'nin ünlü kalb operatörlerinden Siyami Ersek, kendisinden daha başarılı olduğunu kabul ettiği meslekdaşı Dr. Barnard'ı hem ziyaret etmek, hem de ondan, kalb nakli konusunda gerekli bilgiyi almak üzere Güney Afrika'ya gitmişti.

Ersek orada Dr. Barnard'la buluştu. Uzun uzun konuştu. Karşılıklı bilgi ve düşünce aksatasında bulundular. Nihayet Ersek yurda döndü.

Döndüğü zaman da, Dr. Barnard'ın Türkiye'ye gelmekten, Türk hekimleriyle tanışmaktan, Türkiye'nin güzelliklerini görmekten büyük zevk duyacağını açıkladığını anlattı.

Dr. Barnard'ın Türkiye'ye gelmesi, şüphesiz önemli bir olaydı. Ama, şimdiye kadar gittiği ülkelerde peşine takılan gazeteci ordusu yüzünden bir türlü rahat edemeyen, üstelik hekimlik dışında bir takım olaylara da adı karışan Barnard, Türkiye ziyaretini gizlice yapmayı uygun bulmuştu. Niyeti, İstanbul'a geldikten sonra bazı dostlarını telefonla aramak ve onlarla buluşup görüştükten sonra ortaya çıkmaktı.

Dr. Barnard, gece uçaktan indikten sonra hemen Hilton Oteli'ne gelmiş, alelacele bir şeyler yiyip yatağına girmişti. Sabahleyin oldukça geç uyandı ve kahvaltısını odaya getirtti.

Çayına koyduğu şekeri karıştırmaya başlamıştı ki, telefonun zili beyninin içinde öttü.

Görünüşe göre, rahat bir kahvaltı edemiyecekti. İstemeye istemeye yerinden kalkıp, ahizeyi eline aldı:

— Alo!... Buyurun... Evet ben'im... Ben Doktor Barnard.

Bir kadın konuşuyordu karşı tarafta :

— Siz misiniz Doktor? dedi. Ah, ne kadar iyi oldu sizi bulduğum... Çok rica ediyorum. Mühim bir durum var.

— Söyleyin efendim...

— Şey... Kocam... Kocam birdenbire... Nasıl anlatayım, bilmem ki... Kocam birdenbire kalbinden hastalandı.

— Nedir hastalığı bayan?

— Vallahi bilmiyorum doktorcuğum...

— Ne iş yapar kocanız?

— Oduncudur, yani odun tüccarıdır... Çeşitli bölgelerden İstanbul'a kamyon ve mavnalarla odun getirtir, bunları İstanbul'da satar. Belki bilirsiniz, İstanbul Belediyesi odunun fiyatına narh koymuştu. Buna göre gürgen'in çekisi 45 liradan, meşenin çekisi de 50 liradan satılacaktı. Bu fiyata nakliye masrafları da dahildi. Halbuki İstanbul'da odunun çekisini 50 liraya satmak mümkün değil. 70 ve 65 liraya odun satarsa, ancak bize bir ekmek parası kalıyordu. O da ister istemez Belediye'nin narhını kabul etmeyip kendi bildiği fiyattan satıyordu. Dün gene, çekisi 70 liradan 250 çeki odun satmış. Belediye de bunu haber almış. İlgililer gelip kocama on lira para cezası yazmışlar. Bunun üzerine kocamın alnından şıpır şıpır terler akmaya başlamış. Yanında çalışanlar, durumunu görünce hemen eve getirmişler. Evde birdenbire yüzü kızarmaya başladı. Boynunun damarları şişti. Zaten dün akşam da, yemeğini biraz iştahlıca yemişti. Evde, kalbinin üstünde bir sancı, bir sancı... Sabaha kadar evde hiç kimsenin gözüne uyku girmedi. Ben de bu sabah sizin İstanbul'a geldiğinizi haber alınca, hemen telefonu açtım. Kocamın durumu çok kötü...

— Peki ama kocanız, Belediyenin narhını niçin kabul etmiyor?

— Nasıl kabul eder doktorcuğum? Şimdiye kadar hangi oduncu, Belediyenin dediğini kabul etmiş de, benimki kabul edecek? Ben kendisine söylediğim zaman, bütün cinleri başına çıkıyor. «Odunculuğun da kendine göre bir şerefi vardır. Ben Belediyeye boyun eğip de, bu şerefe leke sürdürür müyüm?» diyor. Sonra diyor ki «Şimdiye kadar, yıllar yılı, benim sülâlemden başlayarak bugüne gelinceye kadar Belediye hep oduna narh koymuştur. Ama bir seferinde bile oduncu tüccarına dediğini yaptırabilmiş midir?... Ben, niye sülâlemin haysiyetine toz konduraymı?» diyor...

— Peki, ne yapmamı istiyorsunuz madam?... Ben İstanbul'a bir parça istirahat etmek için gelmiştim. Burada hasta tedavi edecek değilim elbet. Hastaya bakmaya vaktim yok ki...

— Hani, benim demek istediğim... Şayet kocam biraz daha fenalaşırsa.. Kalbini değiştirmek için falan...

— Yedek kalb nerede bulacağız?

— Sizde hiç yok mu doktorcuğum?...

— Tabii yok... Cebimde yedek kalble dolaşmıyorum ya!...

— Hiç bir yerden bulunmaz mı acaba?

— Bulunmaz madam...

— Vah vah... Ne yapayım ben şimdi, bilmem ki...

— Kocanıza hemen kuvvetlice bir müshil içirin. Hiçbir şeyi kalmaz...

— Öyle mi yapayım dersiniz?

— Tabil. Hemen müshil içirin...

— Peki... İçireyim bari... Sizi rahatsız ettim. Çok teşekkür ederim ..

— Güle güle efendim...

Doktor Barnard telefonu kapadı. Çayı iyice soğumuştu. Ekmekten bir parça koparıp, kaşıkla üstüne reçel koyarken telefonun zili gene öttü. Doktorun sinirleri adamakıllı bozulmuştu. Hırsla kalkıp ahizeyi aldı:

— Alo!...

— Doktor Barnard siz misiniz efendim?

— Evet, ben'im...

— Ah Doktor bey, sizden çok önemli bir ricam var.

— Siz kimsiniz efendim?

— Efendim ben, ... İlçe Başkanı Edip beyin kızıyım.

— Peki, ne istiyorsunuz?

— Babam, bir kalb krizi geçirdi de...

— Niçin geçirdi acaba?

— Ah, hiç sormayın... Geçenlerde, bir Bakanı karşılamak için, bütün partililer Yeşilköy Havaalanı'na gitmişlerdi. Bakan bey uçaktan indikten sonra, hepsinin elini sıkmış, babamın elini sıkmamış.

— Belki farkına varmamıştır.

— Farkına varmaz olur mu efendim?... Valisi, Belediye Başkanı, Emniyet Müdürü filân, İlçe Başkanlarının arkasında dururlar. Bakan uçaktan iner inmez, ilkin politikacıların ellerini sıkar, onların hatırını sorar. Ondan sonra görevlilere geçer. Yani babam, en önde durduğuna göre, Bakanın onu görmemesi kaabil değil ki... Anlaşılıyor ki, mahsus sıkmamış. Çünkü babam geçen gün kahvede «Şu İstanbul'daki cinayetlerin de ardı arkası kesilmedi. Bir cinayet için, ortada iki kaatil var. İkisi de öleni «Ben öldürdüm» diyor. Polis de hangisinin gerçek kaatil olduğunu bulamıyor» diyesiymiş. Bülbülün çektiği, dilinin belâsıdır, derler ya... Tam o hesap... Ama kabahat, gene kendisinde... Annem bile yüz sefer tembih etti ona... «Sen madem, parti işlerine karıştın, dilini de artık idareli kullan» demişti. Gelgelelim babamın biraz çenesi düşüktür. Sen tut, kaatillerden, şundan bundan bahsederek herkese kahvede konferans geç... İşte böyle doktor bey... Bakan bey, babamın elini sıkmayınca, hanidir babam bunu dert edinmişti. Geceleri uyuyamıyor, yemek yiyemiyordu. Ama dün birdenbire, üzüntüden olacak, yüreğine bir çarpıntı gelmiş. Eli ayağı titreyerek eve geldi. Hemen yatağa yatırdık. Annem de şimdi başucunda ağlayıp duruyor. Ne yapacağımızı bilemiyoruz.

— Biraz Valerian verin... Çabucak geçer.

Ve telefonu kapatıp, tekrar kahvaltı masasının başına geçti. Tam iskemleye oturup elini çatala götürürken, telefon çaldı. Barnard, ellerini gökyüzüne uzatarak yerinden kalktı. Ahizeyi aldı:

— Alo!... Evet, Barnard ben'im...

— Ah, sizi rahatsız ettiğim için çok pardon doktorcuğum...

— Kiminle görüştüyorum efendim?

— Ben Parmakkapı'da Spor-Toto bayii Ziya'nın komşusuyum...

— Buyurun, ne istiyorsunuz?

— Ziya çok fena durumda...

— Nesi var, ne olmuş?

— Bu hafta Galatasaray'ın oynayacağı maçta, Yılmaz'ı sağ açıktan alıp sol açıkta oynatacaklarmış. Yılmaz sol açık mevkiinde oynatılır mı hiç doktor bey?

— Bilmiyorum efendim... Belki oynatılır...

— Ama Ziya «Katiyen sol açıkta oynatılamaz» diyor.

— Ziya'nın dediği doğrudur öyleyse...

— Ben de öyle düşünüyorum. Yalnız bir mesele var. Yılmaz'ı solda oynatmasınlar diye, Ziya sağa koşmuş, sola koşmuş, yalvarmış, yakarmış, sözünü kimseye dinletememiş. Sonunda yüreğine fenalık gelmiş. Şimdi nabız on dokuza çıkmış. En büyük kalb doktoru İstanbul'a gelmiş diye duyunca, hemen telefon edelim dedik. Artık ne yapmak lâzımsa, siz bilirsiniz doktor bey...

— Bir bardak suyun içine beş damla Coramin koyup içirirsiniz, geçer.

— Çok teşekkür ederim sayın doktor!...

Barnard telefonu kapatıp, tekrar kahvaltı masasına sokuldu. Çayına el uzattı, buz gibi olmuştu. Ekmekten bir parça koparıp üstüne biraz yağ sürmek istedi. Tam bu sırada telefonun zili çalmaya başladı.

Doktor dizlerini tutarak yerinden kalktı. Telefonu alıp konuştu:

— Alo!... Ben Dr. Barnard...

— Ah ne iyi tesadüf Yârabbi!... Bendeniz de Selmin'in nişanlısı Selâmi...

— Tanımıyorum efendim.

— Tanımazsınız Doktor bey... Başımızda büyük bir dert var. Sizin gibi büyük bir hekim, İstanbul'a gelince...

— Efendim, siz söyliyeceğinizi söyleyin...

— Selmin korkunç bir kalb krizi geçirdi.

— Niye geçirdi?

— Biz bu yaz Cannes'de yapılan film festivaline, Michèle Mercier'yi görmeye gidecektik. Nişanlım onun omuzundaki çukurluğa yakından

İstiklâl madalyası sahiplerine 300 lira maaş bağlandı — Gazeteler

bakmak istiyormuş. Ama biz Cannes Festivalinin hayâlleri içinde yaşarken, dün akşam Montekarlo Radyosu söyledi. Michèle Mercier'nin ayağına çivi batmış. Selmin üzüntüsünden, hiç uyku uyumadı. Bu sabah da tansiyonu düştü, nabzı yükseldi. Sonunda müthiş bir kalb krizi geçirdi.

— Peki, ne istiyorsunuz?

— Nişanlımın kalb krizi için...

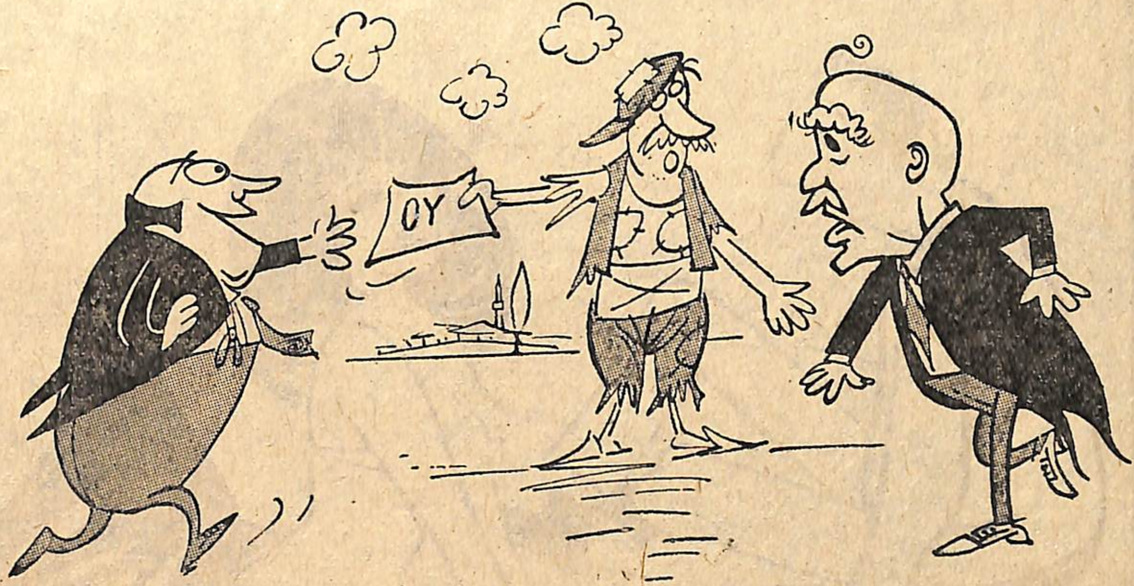
— Biraz Cordial verirsiniz kendisine, geçer...

Doktor Barnard hızla telefonu kapattı. Göğsünde hafif bir sancı başlamıştı. Ağır ağır kahvaltı masasına gitti. Ayakta durup, soğumuş çayına mahzun mahzun baktı. Sonra tekrar, âdeta sendeliyerek telefona geldi. Ahizeyi kaldırıp, santrala seslendi:

— Alo, matmazel... Ben Doktor Barnard... Lütfen telefonla, Doktor Siyami Ersek'i bulunuz, kendisine haber veriniz. «Doktor Barnard, yattığı otelin odasında, telefonlar yüzünden kalb krizi geçirmektedir» deyiniz. Enjektörünü alıp, çabuk buraya gelsin...

Adnan VELİ

İnönü: «İktidarı mutlaka seçimle kazanmalıyız» dedi. — Gazeteler —

— Kusura bakma Paşam, alışkanlık!...

Ankara Mektubu

UFAK HİKÂYE

Tarım Bakanı ile Gümrük ve Tekel Bakanı konuşurlar, azcık Alamanca...

Başbakan sorar:

«— Yahu niye Almanca konuşuyorsunuz?...»

«— Efendim, kimse bizi anlamasın diye...» Başbakan güler:

«— Siz, Türkçe konuşsanız da kimse sizi anlamaz...»

HERHANGİ BİR GÜNDE PARLAMENTO

Başkan çok sinirliydi. Başkan, Nurettin Ok tu... Kendi kendini işleyen Ferruh Bozbeyli'yi çok aratıyordu...

Akşam'da, hakkında çıkan haberlere mi sinirlenmişti ne?... Azarlıyordu milletvekillerini... Hanım milletvekillerini bilem:

«— Ne?... Yerinizden ne söylüyorsunuz?»

Bu Nermin Neftçi'ye düşen paydı...

«— Sohbetinizi dışarda yapın...»

Bu muhalefete düşen paydı.

Kürsüdeki konuşucu da payını alıyordu. Kürsüdeki konuşucu Muammer Ertem di, eski Bakanlardan... Umursamaz, rahat!

«— Konu dışına çıktığınızı pek âlâ biliyorsunuz!...»

(Başkanım, azcık tatlılık hiç mi hiç işleri bozmaz. İpek yumağı, beşinci kattan düşerse, örselenmez. Azcık ipek yumak ol!..)

Azar dışı bırakılan biz, basın mensupları bile sinirlenmiştik yerlerimizde, başkanın sinirine... Ve kulislere hava almağa çıktık ..

A.P.'nin koridoruna girilmiyordu... Yalnız milletvekillerine mahsusmuş... Bir kırmızı kadife barsağı, orayı dünyadan ayırıyordu. Bakalım bu yasak nice sürer... Toplu halde milletvekilleriyle ancak orda temas edebil'iyorduk... Neden kendilerini bizden yoksun ederler ki?... Hem biz değiliz ki, peşimizde allı güllü hatuncağızları sürükleyen oralara, biz değiliz ki, biz cezalandırılalım!...

C.H.P. kısmına girilebiliyordu henüz, çünküm orası «geçitmiş». Öyle söylediler. Neyin geçldi anlayamadık...

Çok kalabalıktı C.H.P. koridoru. Salonda tefecilere karşı konuşmalar kimsecikleri ilgilendirmiyordu.

Geçit olduğu için, C.H.P. koridorunda A.P.'liler de vardı. İsmet Sezgin, bir an için Sadettin Bilgiç... Bir de, bir de, bir de, oooo, bonjur Paşam, kontenjan senatörü, Cemal Madanoğlu Paşa... Miskal değişmemiş, katre-i miskal... Neden değişecekmiş ki?... Genç, yakışıklı, lâcivertli, gülümser... Neden olmasın?... Dünyanın iyi tarafları da var... Bizim gibi huysuzlar görmüyorsa suç kimin?... Bir tek değişikliği vardı, gene gür saçları azcık kısadan kesilmişti...

Değişmeyen sadece o değil... Bütün tabiî senatörler, lokman hekimden ebedî gençlik iksiri almış gibi... Yükü bize bıraktılar da!...

Hoperlörler, basın bürosuna, Nurettin Ok'un yeni azarlamalarını yayıyordu, hırçın...

TELEVİZYON

Dörttüler, dört: Bedrettin Tuncel, Besim Üstünel, müdür Mahmut Üngören ve her zamanın Abdi İpekçi'si... Televizyon ekranının içindeydiler, biz dışında. Bedrettin Tuncel'in medenî yüzü, rahat ve zaman zaman sıkkındı. Besim Üstünel'inki, durmadan ifade değiştiriyordu, hiç birinde karar kılamıyordu. Mahmut Üngören'in son derece «oturmuş» bir hali vardı. Abdi İpekçi, Abdi İpekçi ydi... Televizyon, Türkiyeye lâzım mı, değil mi diye tartışılıyordu; televizyon kurulduktan sonra. Kimin için yapılıyordu bu tartışma, Allah bilir!... Yersizliğine inançlı olduğu için Bedrettin Tuncel bunca sıkkındı...

Hepimiz, ailece toplanmıştık bir televizyonlu komşunun evinde ve taşralı taşralı gözlerle «yeni icadı» seyrediyorduk...

İlk önce, çocukların canı sıkıldı ve odanın devamı olan yemek odasında portakal, elma dağını eritmeğe koyuldular, ev sahibesinin hazırladığı. Sonra büyüklerin canı sıkıldı... Ekran, kararıyor, titreşiyor, raşeleniyordu... Bitmez tükenmez tartışma devam ediyordu, Ankara televizyonunun 30 kilometre'ye kadar çevresinde imtiyazlı vatandaşı bunalta bunalta!

Daha önce haberler okunmuştu, acemice, gözleri kaşları oldukça düzgün çocuklar tarafından. Hele bir spiker hanım vardı ki, eğer olduğundan daha güzel olmağa çabalanmasa, dudak hareketleriyle, çok güzeldi... «Sevgili seyircilerin evlerinde kıskançlık kavgaları doğuracak kadar güzel... (Yaaa, bunu da hesaplamalı. Bir zamanlar Paris televizyonunun bir spikeri, ev hanımlarını isyan bayrağı açmağa yöneltmişti...)

Haberler, ölü ölü okunuyordu. Aralarına bir de Bakan resimleri kıstırılarak, herhangi bir harekette, ya elleri ya ağızları donmuş... Neyse ki soluk Vietnam resimleri, perdeyi biraz hareketlendirdi...

İstanbul'da senelerden beri Teknik Üniversite daha bağlantılı yayınlar yapıyordu...

«— Efendiiim, bu deneme yayınları...»

E, seneler senesi radyocuğumuzu gördük. Bu da seneler senesi deneme halinde kalacak. Bu daha da zor. Daha da durmadan beslenmek isteyen bir dev...

Sonraaa... Ankara, İstanbul, İzmir gibi şehirlerde, ticarî televizyon kurulmalıydı. Korkunç gelir getirirdi ticarî televizyon... Asıl toplumun kalkınma bölgelerine kurulmalıydı bu televizyon ilkten. Her köye de bir tane «âlet» dağıtılmalıydı... Eğer toplum kalkınması aracıysa, onların kalkınmaya daha çok ihtiyacı vardı. Eğer, oyalanmaya veya boş zamanı değerlendirmeye memur ise, gene onların daha fazla ihtiyacı vardı. Eğer de, «haberciyse», onların gene daha çok ihtiyacı vardı habere... Ama, toplum kalkınması falan lâftaydı .. Lâfta... Ve dört tanınmış sima, ekranda «Televizyon, Türkiye'ye faydalı mı zararlı mı» yı lâflıyorlardı, Bedrettin Tuncel şirinim in, canı sıkıla sıkıla, bizim kadar sıkıla, bizden fazla sıkıla...

Eh, artık televizyonumuz da var... Neyimiz eksik?...

Nimet ARZIK

Türkiye'de, fert başına yılda 250 ekmek düşüyor. — Gazeteler —

Yazısız

Motor sanayii kurulacak. — Gazeteler —

Kadın — Yanlışınız var... Sizin bildiğiniz motorlardan değilim ben!

Kadınlar, genellikle yaşlı erkekle

— Başka hiçbir kusuru yok... Sadece

Ne yapsın?

İş arayan genç kıza, tecrübeli sekreterlerden yaşlı bir kadın:
— Bak, diyordu. İşe girmeden evvel tahkikat yapmayı unutma. Patron evli mi, bekâr mı; onu öğreneceksin. Eğer evliyse, korkma; bin lira aylık iste! Fakat bekârsa, geleceğin için ümit var demektir. Beşyüze de razı olabilirsin.

Bir ka çay sonra tekrar karşılaştılar. Yaşlı sekreter sordu:
— Ne yaptın, iş bulabildin mi?
— Buldum.
— Kaç para alıyorsun?
— Ayda üçyüz...
— Neden?... Çok az değil mi?
— Ne yapayım abla, patron dul... İki de yakışıklı oğlu var!

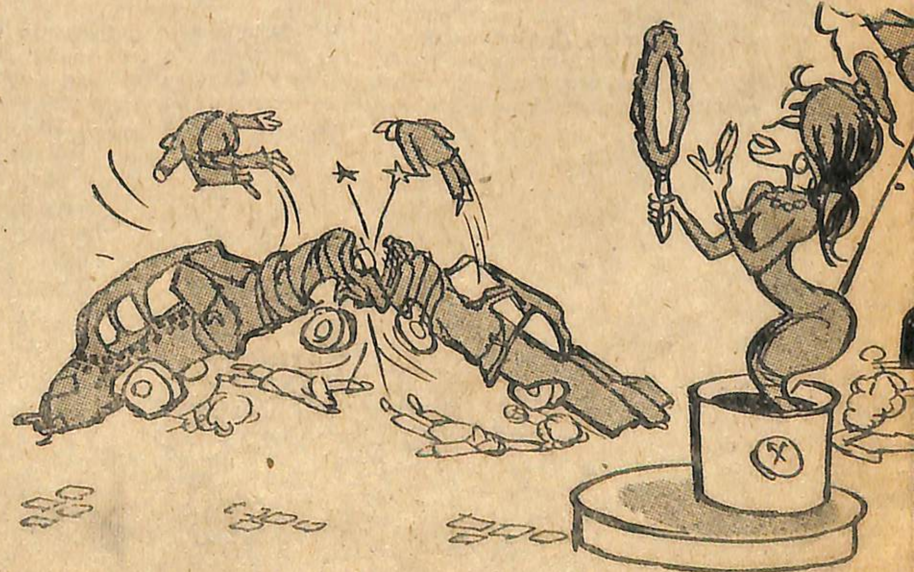

Sadaka

Bu işe akıl ermez: Kimi yakını görmez,
Sonra uzağa bakar!
Herkes sapmış bir yola... Kimisi biraz sola,
Kimisi sağa bakar!
Aldanıp basma yaşa... Tecrübe et: Dost başa,
Düşman ayağa bakar!
Saysak bir liste çıkar... Çocuk dayağa bakar...
Sığır bıçağa bakar!
Dar gelirli, evinde —iki odalı inde—
Koşar mutfağa bakar!
Bundan ötesi sağlık... Yangın yeri ortalık:
Boş kap kacağa bakar!
Fukaranın düşkünü, kömürsüzdür kış günü:
Sönmüş ocağa bakar!
Hep titreye titreye «Acep ne yaksam?» diye
Köşe bucağa bakar!
Kurar bir sofra sana: Kapak aşsız sahana,
Sahan kapağa bakar!
Hep oruçlu durulmaz... Aç insan susturulmaz,
Her şey kursağa bakar!
Eski emekli hele, kaşığı alır ele,
Şaşıp tabağa bakar:
Nevale yok... Bu ne iş? İki su bir ekmekmiş:
Hemen bardağa bakar!
Kanunun sillesi var... Artık kazıkçı tüccar
Korkup toprağa bakar!
Hırsızlık erer sona... O gün çırak patrona,
Patron çırağa bakar!

KİM
NERE
BAKA

NECDE
RÜŞT
EFE

«Bir elinde cımbız... Bir elinde ayı

...tercih ediyor. — Gazeteler —

...ocukları biraz yaşlı oluyor!...

Erkek — Bende para yok ama, aşk var...
Kadın — Bende ise, ikisi birden... Para aşkı var!

...YE ?

Kış bastı birdenbire... Otobüs hak getire...
Yolcu durağa bakar!
Herkes kuyruğa girer... Müşteriyi şoförler
Düşürsün ağa bakar!
İlâçlar pahalandı... Bunda yoksullar yandı...
Hasta, yatağa bakar!
Bizim şifa bulmamız, gripten kurtulmamız
Yaza, sıcağa bakar!
Yazılacak konu bol: Çapkın koca başka kol,
Başka kucağa bakar!
Değişik kadın seçer... Saf karısından geçer,
Sürtük kaltağa bakar!
Yaşı geçkinse biraz; hiç dengini aramaz,
Mutlak ufağa bakar!
Kız giymiş mini etek... Sanır bal dolu petek,
Çıplak bacağa bakar!
Dolma yutar mı dişi?... Karısı çakar işi:
O da sokağa bakar!
Sonra?... Taktırır belki... Koca da başındaki
Dala, budağa bakar!
Toy genç yolda eş bulur... Bir lâhzada vurulur:
O gül yanağa bakar!
İncecik kıvrak bele, beyaz manolya ele,
Kiraz dudağa bakar!
Giyer bir güzel külâh: Haspaya kıyar nikâh,
Tele, duvağa bakar!
Son pişmanlık ne fayda.. Çocuk doğar üç ayda,
Şaşıp kundağa bakar!

Toplar

Kocası işe gidince, hanım, hizmetçiye çıkıştı:

— Sabah sabah beye göğüslerini mıncıklatmaya utanmıyor musun?

— Yanlışınız var hanımcığım.

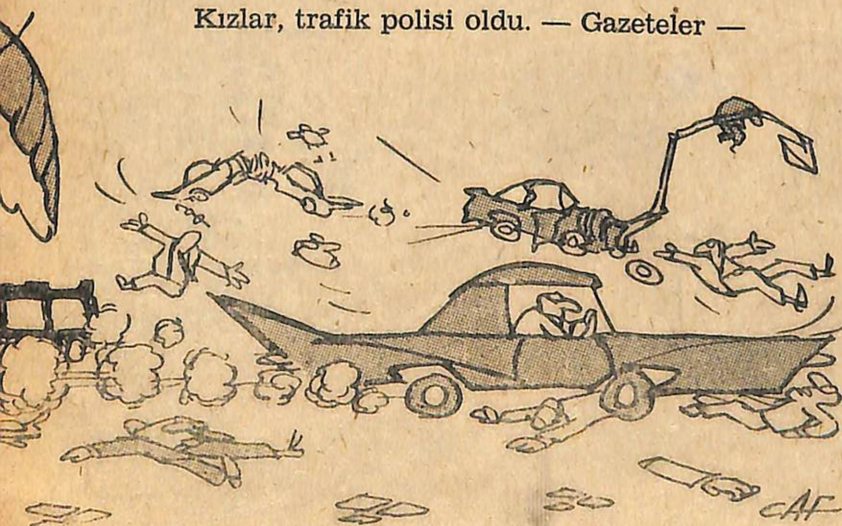
— Neymiş o yanlış olan?

— Beyefendinin parmakları uyuşuyor da, doktor, her sabah lâstik top avuçlayarak jimnastik yapmasını tavsiye etmiş.

— Demek sen de göğüslerini avuçlatıyordun?

— Hayır hanımcığım hayır! Beyefendi, toplarımı koynuma sakladığımı zannetmiş!...

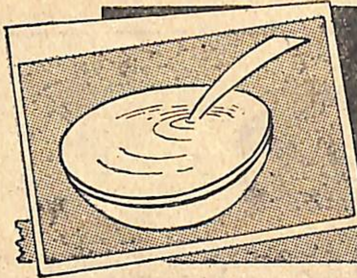
Kızlar, trafik polisi oldu. — Gazeteler —

... Umurunda mı dünya!...»

Yazısız

Bedava çorba dağıtıyoruz

MUZAFFER İZGÜ

İKİ elimiz böğrümüzde kalakalmıştık. Ne ümitlerle çıkarmıştık biz bu gazeteyi ne ümitlerle... Gûya aklımız sıra, gazetemiz Bâbıâli'nin bir numaralı gazetesi olacaktı... Fikir bizim gazetede, makale bizim gazetede, röportaj bizim gazetede, haber bizim gazetede... Yâni okuyucu, şöyle bizim gazeteyi eline bir aldı mıydı, birinci sayfanın birinci sütunundan bir başlayacak, sekizinci sayfanın sekizinci sütununun son cümlesine dek okuyacak, gazeteyi kıvırıp, masanın üzerine bıraktıktan sonra:

— Oh, tatmin oldum işte. Gazete diye ben buna derim, neymiş öteki gazeteler? diyecekti.

İlk günler, gazetemizin daha çok satılacağını bildiğimiz halde, mahsustan elli bin adet bastık. Duruma bakar, gün gün tirajı arttırırız, diyorduk...

Onbeş gün sonra iadeler gelmeğe başlayınca, nerdeyse, âbim de, ben de kalbten gidecektik... Gazetecilik değil, felâketti bu! Her sayıdan 40 bin geri, 45 bin geri, hele son sayılar, 48 - 49 bin geri...

Âbim:

— Yahu bizim gazeteyi hiç kimse okumuyor be! diyerek, masanın üzerine kapandı.

Oysa ki biz, hazırlık çalışmalarımızı gözönünde tutarak müesseselerin onbeş gün sonra ilân için kuyruğa gireceklerini dahi düşünmüştük.. Hey gidi bizim acemiliğimiz hey!...

Yazı İşleri Müdürümüz Hakkı bey, o sırada içeri girip de, ikimizin de kafaları masaya dayanmış, dalgın dalgın birbirimize baktığımızı görünce:

— Üzülmeyin, çocuklar, dedi, ben bu gazeteyi diriltecek birisini tanıyorum!

— Aman Hakkı bey, dedim, sen yabancı değilsin. Elde avuçta ne varsa bu gazeteye yatırdık. Biliyorsun, âbim Konya'daki o bereketli topraklarını sattı, ben İstanbul'daki üç apartmanımı sattım...

— Siz hiç üzülmeyin çocuklar! Bu durumu düzeltirse, ancak Sadullah bey düzeltir!

— Kimdir bu Sadullah bey?

— Siz tanımazsınız Sadullah beyi... Çok eski gazetecilerdendir...

İki gün sonra kurtarıcımız Sadullah beyi, yabancı devlet büyükleri gibi gazetenin kapısında karşıladık:

— Buyrun Sadullah bey, buyrun!

Ufak tefek, tıknaz, gözleri ağlamaklı bir adam.

— Buyrun efendim, odamıza gidelim!

Çıktık Sadullah beyle odamıza...

— Bana bugünkü gazeteyi getirin bakalım, dedi.

Âbim, masanın üzerinden aldığı gazeteyi Sadullah bey'e uzatırken:

— Ah Sadullah bey, ah!... dedi. Şu gazeteyi görün bir azizim! Bu gazete okunmaz da, hangi gazete okunur Allahaşkına?...

Sadullah bey, gazeteyi eline aldı, şöyle bir sayfalarını karıştırdı... Bir yeri göstererek:

— Bu ne? diye sordu.

— Profesör Bekir Bekiroğlu'nun, «Dünya Gençliği Nereye Gidiyor?» isimli çok ilginç bir yazısı...

Sadullah bey güldü:

— Ya şu? dedi.

— O da, çok tanınmış eski bir fıkra yazarının köşesi. Baksanıza, mitolojiden bahsediyor... Allahaşkına okuyunuz bu yazıyı, o kadar ilginç ki!

Yine güldü Sadullah bey:

— Ya bu? diye sordu.

— O da, bir röportaj efendim. Daha iki satır okumadan hüngür hüngür ağlarsınız... Bir gecekonduyu anlatıyor... Zavallı adamın sekiz çocuğu var, iki yüz lira aylık alıyor... Şu resimlerin güzelliğine bakın!

Sadullah bey, böyle bir acıklı sahne karşısında ağlayacağına katıla katıla gülmeğe başladı.

— Bu ne?

— O da efendim, Profesör Nur Nimet beyin petrol konulu bir seri yazısı... Ama Sadullah bey, tavsiye ederim, bu yazıyı başından okuyunuz.

— Ya şu?

— Efendim, o da, Elif Çokyazar hamfendinin köşesi. Bu köşede her gün Elif hanım kadınlara hitap ediyor... Kocayı eve bağlamak, çocukları yetiştirmek, topluma faydalı bir anne olmak, hazır bir tüketici olmamak...

— Bu?

— O köşe de Raci beyin efendim. Gerçi, Raci bey biraz pahalı yazıyor ama, yazdıklarının her biri bir şaheser... Daha ziyade felsefi konular üzerinde duruyor... Meselâ bakınız, bugünkü yazısı, «Niçin Kalkınamıyoruz?» Vallahi okudum da bayıldım...

— Ya şu?

— Efendim, o da, bir seri yazı... Tercüme ettirdik... «İsveç Niçin Mutludur?» Rakamlarla istatistiklerin konuştuğu bir yazı dizisi... Ben kesip kesip saklıyorum.

— Ya bu?

— O da efendim bizim Kıbrıs işini tâ 1870'ten beri ele alarak inceleyen, eleştiren, olayları didik didik eden bir yazı dizisi... Hep tarihi vesikalara dayanıyor. Bir bilseniz beyefendi bu yazının bize kaça mal olduğunu? Hele o vesikaların temin edilmesi için harcadığımız parayı?

— Ya şu köstebek yuvaları resimleri nedir?

— Onlar mı? Onlar köstebek yuvası değil efendim, ev... İki muhabirimizi Doğu Anadolu'ya gönderdik. Tam altı ay Doğu Anadolu'yu karış karış tarayarak, bir yıl sürecek şahane bir röportaj hazırladılar... Aman efendim, ne acıklı, ne feci, ne korkunç?... Düşününüz bir kez, yol yok, yakacak yok, yiyecek yok!...

— Şu?...

— O da, efendim, şimdiye dek dünyadan gelmiş geçmiş ünlü yazarların hayat hikâyeleri, görüşleri, eserleri ve çağımıza etkilerini anlatan bir yazı dizisi...

— Bu?...

— O mu, işte o gazetemizin en güzel köşesi efendim... Kapkaççıların, vurguncuların, karaborsacıların ipliğini pazara çıkaran ünlü yazarımız Hilmi beyin köşesi. Vallahi ne diyeyim, ayda kendisine ödediğimiz beş bin lira helâl olsun... Eh, ancak bu kadar yazılır yâni...

Sadullah bey bütün bunları dinlerken, o ağlamaklı gözleriyle kıkır kıkır gülüyordu... Gülmesi bittikten sonra, gözlerini bizim üzerimize dikerek:

— Olmaz! dedi.

— Aman efendim!...

— Olmaz efendim!... Bu yazılarla bu yazarlarla bu gazeteyi satamazsınız. Okutamazsınız okuyuculara. Kaç bin satıyorsunuz?

— Üç-beş bin...

— Üüüü, çok iyi. Galiba fazla reklâm yaptınız?

— Bir apartman parasını reklâma yatırdık Sadullah bey!

— Yazık, dedi... Çok yazık! Bana bakın gençler, ben sizden fazla para istemem. Ayda bana beş bin lira vereceksiniz, gazetenizin tirajını bir ay içerisinde hemen yüzbine çıkaracağım.

— Nasıl?

— Siz onu bana bırakın!... Durun bakalım, eveeet, ikişer günden sürse, on gün eder. Evet, tam on gün sonra şu gazetedeki köşe yazarlarının hepsinin işlerine son vereceksiniz! Ve hemen alın kâğıdı kalemi elinize! Pek yakında tefrikasına başlayacağımız eserlerin isimlerini sıralayın!...

Biiir... «Dikdereli Mahmut Pehlivan Trakya'da». Bu tefrika size, Türk gücünün arslanlığını, kaplanlığını gözlerinizin önüne serecektir... Büyük Türk Pehlivanı Dikdereli Mahmut Pehlivan'ın yağlı ve yağsız güreşlerini göğsünüz kabararak okuyacaksınız!...

İkiii...: «Lüks Nermin'in Sermayesiydim». Bu yazı serisinde, daha hayatının baharındayken, nasıl ağa düşen ondört yaşındaki bir genç kızın çok hazin hayat hikâyesi... Bol resimli, bol itiraflı bir yazı dizisi... Bu yazı serisini bilhassa genç kızlar, genç anneler, genç dullar ibret için okumalıdırlar. Anneler!... Size sesleniyoruz!... Bu yazının her bir sayısı, bir ibret vak'asıyla doludur... Şayet kızınız ufak yaştaysa, kesiniz, dosyalayınız, kızınız genç kız oluncа, bu dosya ona, en kıymetli bir düğün hediyesi olacaktır... «Sermaye Nuran'ın Hayatı» pek yakında gazetemizde...

Şimdi üç... Evet, üçüncü eser.. «Hazreti Ali'nin Devesi»... Bu eser, her müslümanın, her dini bütünün kalbini yerinden oynatacak bir eserdir... Hazreti Ali'nin Devesi, islâm ordularının küffara karşı giriştikleri amansız mücadelevi anlatan bir eserdir... Şimdiye dek Hazreti Ali hakkında yazılan eserlerin en güzeli...

Şimdi sıra dördüncüve geldi... Evet... Dördüncü eser de şu olsun! Yazıyorsunuz değil mi?

— Yazıyoruz Sadullah bey, yazıyoruz!...

— «Ye-ye Müziğine Niçin Ye-ye Denmiştir?» Ye-ye'nin doğuşu... İşte müziksever ler, Ye-ye'nin nasıl doğduğunu yerinde incelemek üzere Afrika yerlileri arasında tam bir yıl dolaşan muhabirimizin, dört mızrak yarası pahasına yarattığı şahane bir röportaj!... Yamyam kabileleri niçin bu müziğe Ye-ye dediler? Ye-ye derken neler yediler, nasıl yediler, nasıl yuttular? Bütün bu soruların cevabını bol resimli olarak «Ye-ye Müziğine Niçin Ye-ye Denmiştir? adlı eserde bulacaksınız...

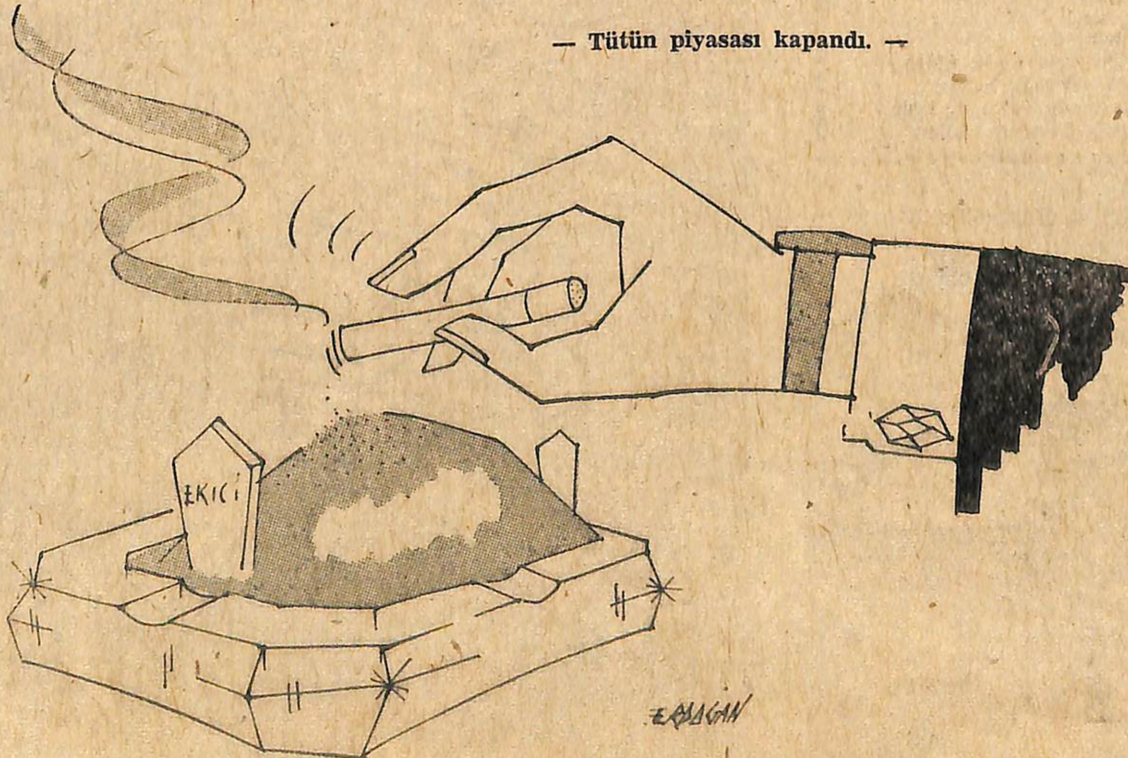
Gelelim beşinci esere... Efendim, isterseniz bunu şöyle bir şey yapalım!... Önceden, sanki okuyucu sormuş gibi bir kaç günlük cevaplar hazırlayalım, sonra nasıl olsa arkasından okuyucu mektupları yağacaktır... Başlık şu olsun: «Cinsel Sorunlarımız»... Sayın okuyucularımız, cinsel hayatınızda rastladığınız zorlukları hiç çekinmeden bize rümuzlu olarak sorabilirsiniz. Sayın seksoloji uzmanımız Haydar Cinsadam, bu sorularınızı gayet titizlikle cevaplayacaktır...

— Tamam mı gençler?

— Tamam Sadullah bey!

— Haa, durun bakalım, tam şimdi

— Tütün piyasası kapandı. —

Yazısız

aklıma geldi. Bir de kısmet köşesi koyup milleti mektupla evlendirelim! Yazın, efendim!... Evde kalmış kızlara, dullara ve bekâr erkeklere sesleniyoruz!... Gazetemiz sizleri yuva sahibi yapmağa karar verdi... Tez günden, kilonuzu, boyunuzu, renginizi, kızlık dulluk arayıp aramadığınızı bize bildiriniz!...

Bu da tamam!... Aman aman, aklıma bir tane daha geldi ki, bu şahane işte çocuklar!... Yazın efendim!... «Gazetemiz, Okuyucularına Bedava Çorba Dağıtıyor»... Gazetemizin birinci sayfasının sol üst köşesindeki (ÇORBA KUPONLARI) ndan beş tane biriktiren, İşkembeci Âdil'de çok nefis bir çorba içebilir... İşkembeci Âdil'in çorbası karışıksız yağla yapılır, işkembesi de hâlis dana işkembesidir, asla içinde deri bulamazsınız!...

Sadullah bey ayağa kalktı:

— Tamam mı çocuklar? dedi.

— Tamam efendim, dedim, yalnız Sadullah bey, bu eserleri kimlere yazdıracağız?

Sadullah bey bir kahkaha patlattı:

— On gün içerisinde eserlerin hepsi tamam, dedi, evelallah ikişer günden, on gün içerisinde hepsini yazar bitiririm... Siz, yarından tezi yok reklâma başlayın!...

On gün sonra gazetemizin tümü satıldı. Onbirinci gün 60 bin bastık, onikinci gün 70 bin, onüçüncü gün 80 bin... Bir ay içinde yüzbini geçtik... Bu arada birçok muhabirimize de yol verdik... Çünkü, gazetemizde ilândan, haber koyacak yer kalmadı...

Muzaffer İZGÜ

Ecevit, ortanın solu için kadınlardan yardım istedi. — Gazeteler —

— Bedavadan ucuz bunlar... Bir oy'a bayanlar, bir oy'a!...

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Klâsmana girdik ya...

Spora politika girer de, bizim «Yedi Gün»e spor girmez mi?

Birinci hafta biterken, Grenoble Kış Olimpiyatlarındaki durum şu:

İsveç ile Rusya'nın birer altın madalyasına karşılık Fransa, İtalya, Norveç ve Finlândiya ikişer altın madalya aldı; ancak olimpiyat şehrine varınca kayak malzemesini Türkiye'de unuttuğunu anlayan takımımız, yine de klâsmanın son sırasındaki değişmez yerinde kaldı!

SALI

Sığınak!

Bir süredir duvarcılığa merak saran sayın Paşamızın, muhalefette gösterdiği çabaların, kazandığı başarıların 18 yıllık özetidir:

Bir duvar öne ördü, bir duvar arkaya... Bir duvar sağa ördü, bir duvar sola ördü, tenkitlerden kurtulmak için kapıyı pencereyi sıkı sıkı kapayıp, kendi de içine girdi!

ÇARŞAMBA

Hangisine inanmalı?

Hükûmet yetkilileri, «Yatırımlar sayesinde, yakın bir gelecekte dış yardım almaktan kurtulacağız» diyor, Mühendisler Odası, her yıl yabancı uzmanlara 170, proje ve müşavirlikler için de 250-300 milyon lira ödediğimizi iddia ediyor.

Tevekkel değil, «Kalkınıyoruz» dedikçe, mıknatısa yakalanmış gibi olduğumuz yere yapışıyoruz. Yardım diye aldığımız ne ki? Tamamını dağıtsak borç faizleriyle yabancı uzmanların hesabını ödemek için, Allah bilir yeniden borç kaynakları aramamız gerekiyor!

PERŞEMBE

Yapışık kardeşler

Bayındırlık Bakanı dokuz kelimelik bir demeçle, ««Yahu 22 yılda bir opera binası tamamlanamaz mı?» diye düşünenlerin endişelerini giderdi: «İstanbul Kültür Sarayı ile Modern Cezaevi bu yıl tamamlanacak!»

Yeni adı ile Kültür Sarayı olan opera binasının neden 22 yıl beklediğini anladınız mı şimdi? Ek tesis sayılan modern cezaevi miz yoktu da ondan. Fikirde suç aranan hür memleketlerde böyledir bu işler. Devleti yönetenler, «Kültür seferberliği» ilân eder, ama kültüre giden yol çoğu zaman cezaevinden geçer!

CUMA

Gelişme var!

Artvin ve çevresinde nüfusun yüzde yetmişi gripmiş.

Grip, bir mevsim hastalığıdır geçer. Bizi sevindiren, meselenin bir başka yönü. Yaşantısında ufak da olsa bir değişme var demek Artvin'linin. Düne kadar halkın yüzde yüzü garipti, bugün hiç değilse yüzde yetmişi grip!

CUMARTESİ

Cek, cak'lı bir demeç!

Boğaza yapılacak köprü projesi onaylandı ya, gelin hep birlikte bu konuda yapılan açıklamayı dinleyelim:

«Eylülde ihaleye çıkarılacak olan köprü, dünyanın dördüncü büyük köprüsü olacak.»

İsteseler, dünyanın en büyük köprüsünü kurarlardı ama, boğazımızın dar olması bu arzuyu engelledi galiba.

«Köprü yolunun kilometresi, 20 milyon liraya çıkacak.»

Eh, pek pahalı sayılmaz. Büyük bir bankanın bir yıllık ikramiye tutarından biraz daha fazla.

«Topkapı'dan Bostancı'ya 22 dakikada gidilecek.»

Gidecek olanlar sevinsin.

«En önemlisi, bu köprü sayesinde İstanbul un iki yakası birleşecek.»

Bakın, bu gerçekten sevindirici işte! Sırası gelmişken bir soru da biz rica edelim kendilerinden: «Kuzum, İstanbullunun iki yakası bir araya ne zaman gelecek?»

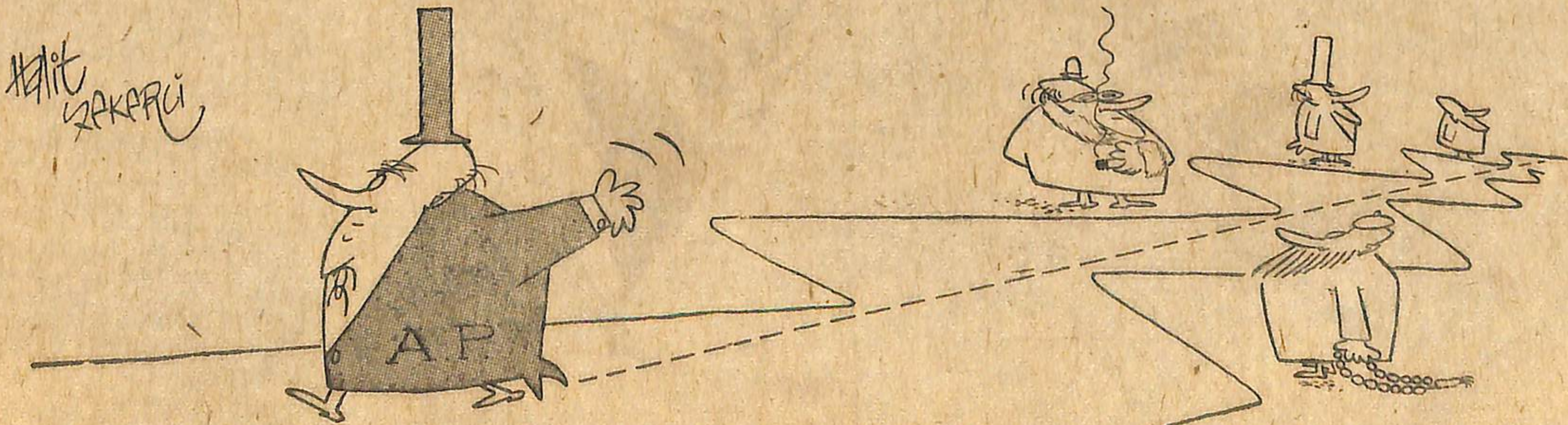
PAZAR

Ede ede bir hal olduk!

Bir haber ki, gülmemiz mi, ağlamamız mı gerektiğini gelin hep birlikte düşünelim: «Makarios anayasayı değiştirirse müdahale edeceğiz!»

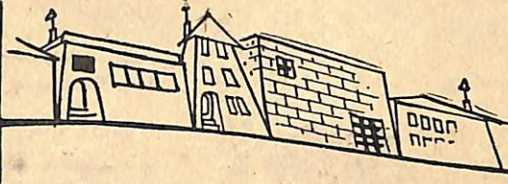
Ah Paşam, dilin dert görmesin! Nasıl da yerinde kullandın o sözü: «Hadi canım, sen de!...»

Demirel, «A.P.'nin yalpaya ihtiyacı yoktur» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

SIPA

MUZAFFER İZGÜ

— 6 —

Sabahat abla sıkıca yapışmış bana. Ben şimdi kalkanım, hem de canlı, konuşan bir kalkan.

— Bağırırım, dedim.

Müdür hayretle sordu:

— Ne diye?

— Hiç, anaaaa diye bağırırım.

— Sabahat, rica ederim çıksın şu çocuk dışarı, elimden bir kaza çıkacak.

Sabahat ablamın dudakları oynadı:

— Peki, diyorum, bir şey değil...

Müdürün gözleri parladı sevinçten:

— Sağol Sabahat!

Ulan, biz de sana dedik be, bize niye sağol, varol demedin?

— Haydi sen çık dışarı Sefa!

— Çıkayım mı Sabahat abla?

— Çık!...

— Sahiden mi?

— Evet...

Eh, benden günah gitti. Biraz sonra bu adam seni çiğ çiğ yerse karışmam. Hemi de yer vallahi, şu ağıza, şu dişlere bak!

Tam kapının yanına varmıştım ki, müdür kolumdan tuttu:

— Sefa yavrum!

— Benim ismim Sıpa efendim.

— Sıpa yavrum!

— Buyur efendim?

— Konuştuklarımızdan hiç kimseye bahsetme!

— Bana nesi efendim.

Yürüdüm, tekrar geriye döndüm:

— Şey efendim, dedim.

Müdür bey:

— Söyle yavrum, dedi.

— Bu hafta hoşafı iki kez verseniz...

— Üç kez vereceğim... Sonra şey, tulumba tatlısı da vereceğim.

Çıktım dışarıya...

Hey gidi dünya hey! Neler oluyor, ne dolaplar dönüyor şu dünyada? Nice kocaman kocaman adamlar, nice memurları karşısında tiril tiril titreten müdür beyefendiler, soluksuz kalıveriyorlar kadınların karşısında.

Hey dolaplar dünyası, hey üç kâğıtçılar dünyası!... Hey naza çekilenler, naza çektirenler, küsenler, barışanlar, sizinle hoş vallahi şu dünya. Sizler, dolaplarınız, nazlarınız, cilveleriniz olmasa, neye yarar dünya?... Dönme dolap dünya!...

* * *

Ondan sonraki yıllar pek sık sarılamadım Sabahat ablaya... Neden bilmem her gidişimde:

— Aa Sefa, görüyorsun ki işim var, diyor veya:

— Bugün biraz rahatsızım, yarın gel, diyordu.

Oysa ki, benden hoşlandığını da biliyordum. Bir gün ağzındaki baklayı çıkarıverdi:

— Fena sıkıyorsun beni, dedi.

— Nasıl?

— Nasılı var mı? Fena işte!

— Kör olayım bir şey anlamadım.

— Çocuk gibi sıkmıyorsun.

— Ne gibi sıkıyorum ya?

— Erkek gibi.

— Ben erkek mi oldum?

— Bilmiyorum, belki de olmuşsundur.

— Ben erkek olamam!

— Niye?

— Ne bileyim, olamam işte!

— Tabiat kuralıdır, günü gelince olursun... Hem belki de bir iki yıl önce oldun.

Acaba sahiden erkek oldum mu ben? Nasıl olunur erkek? Takıldı kafama.

— Nasıl olunur erkek?

— Bunu sana ben anlatamam.

— Kim anlatacak? Anamız yok, babamız yok, anlatsın.

Sabahat abla cevap vermedi. Tekrar sordum:

— Müdüre sorayım mı?

— Sor!

— Enayi miyim kıçıma tekmeyi yiyeyim?

Güldü.

— N'olursun söyle Sabahat abla!

— Bak sen şuna!

— Ama Sabahat abla, eşeğin aklına karpuz kabuğu düşürdün sen.

— Sıpasın...

— Tamam, sıpanın aklına.

Karşılıklı güldük.

— Geceleri rüyalarında kızlar görüyor musun?

— Hayır...

— Vallahi görmüyorum.

— Hiç görmedin mi bugüne kadar?

— Gördüm.

— Kimi?

— Seni!...

— O eski, hani bir kaç yıl önceki rüya mı?

— Hayır, daha sonra da gördüm.

— Nasıl?

— Ayıp!...

— Anlat!...

— Anlatamam ayıp!

— Çıplak mıydım?

— Evet.

— Çırılçıplak?

— Evet, çırılçıplak.

— Sonra?

Sabahat abla titremeğe başladı. Huy bendeki, titreyen bir insan gördüm mü, hemen ben de titrerim.

— Titreme Sabahat abla, ben de titriyorum, dedim.

— Haydi, anlatmana devam et!

— Seninle denizde yüzüyormuşuz.

— Sen hiç deniz gördün mü?

— Hayır.

— Sonra?

— Sonra, ikimiz yüzüyoruz işte. Müdür yok. Sen sudan çıktın...

— Kuma uzandım değil mi?

— Bilmiyorum.

— Sonra ne oldu?

— Ben senin yanına yaklaştım. Beni öptün sen.

— Ben mi öptüm?

— Hı...

— Sonra?

— Sonrası, hiç... Hepsi bu kadar.

— Tamam, bak gördün mü, sen erkek oluyorsun artık. Bir çocuk rüyasında çıplak kızlar kadınlar görmeğe başladı mıydı, bil ki o erkek oluyor demektir.

Korktum bayağı:

— Eee, hastalanacak mıyım yâni ben?

Güldü:

— Yok canım. Artık şunu demek istiyorum ki, bundan sonra benim göğsüme yaslanamıyacaksın ve beni sıkamıyacaksın.

— Olmam vallahi!

— Erkek mi?

— Evet, erkek... Ben Sabahat ablamın göğsüne yaslanmadıktan sonra, erkek olmuşum neye yarar?

— Budala!...

— Kim, ben mi?

— Sen ya... Daha bacak kadarsın.

— Bacak kadar mıyım? Boyumun kaç olduğunu biliyor musun sen. Bak, nerdeyse senin kadar varım.

— Ama aklın?

— Salağım ben.

Yine güldü:

— Sana bir şey diyeyim mi, dedi, sen çok yakışıklı bir çocuk olacaksın.

* * *

Son zamanlarımı yaşıyordum bu yuvada... Zengin Mürüvet ablanın yuvasında... Bir kazmaya sap olamamıştım daha... Sık sık kafamın içinde bazı şimşekler çakıyor, o zamanlar derin bir baş ağrısı içerisinde kıvranıyordum. Şüphesiz bir kurt vardı başımın içinde, durup durup kıpırdayan bir kurt...

Okulu bir tek şeyden bıraktım. Öğretmenimiz bizi ayrı sıraya oturtmuştu... Sanki diğer çocukların arasına karışırsak, onlara piçliğimiz bulaşacaktı...

«Hey bayan hoca, piçlik şâri değildir...»

Ondan sonra adımımı atmadım okula... Ömür Allahtan, ekmek yemek Mürüvet hanımdan, dayak Recep beyden, kucak Sabahat abladan bu yaşa dek geldik. Sağolsun müdür bey, beni bir iki kez de sanatta sınadı. Evelallah hiç birinde de dikiş tutturamadım... Kafamdaki arılar, her zaman şunu söylüyorlardı bana: «Çalışma Sıpa!... Ye iç yat!...»

Hele, kafamın içindeki kurt kıpırdadığı zamanlar...

Bir keresinde 20 gün kadar bir terzinin yanında çalıştım. 20 nci gün, patates çanağını ustanın kafasına geçirdim. Hakketti de hani... Her halde, yolda düşürülen bir tek kuru soğan için insana:

— Piç!... diye bağrılmazdı...

* * *

Sabahat abla, haftada bir gün izinli çıkardı. Bir ihtiyar anacığı varmış, onun yanına gider, orada kalırmış...

Bizler için hiç gece izni yoktu. Gece dışarda kalan, hapı yuttu demekti. Hem gece bekçisi içeriye almaz, hem de devrisi gün tonla dayak yerdin Recep beyden...

Gittim, yalvardım Sabahat ablaya:

— N'olursun Sabahat abla, bana müdürden bir gecelik izin al!

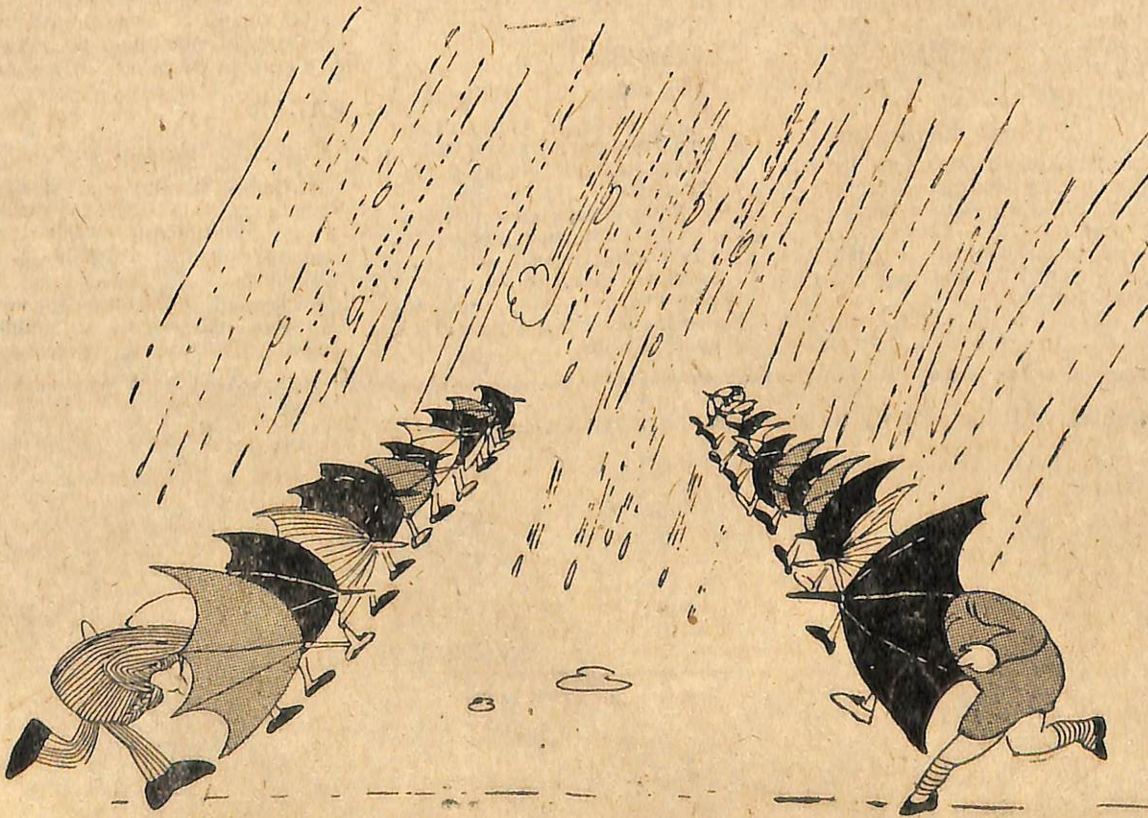
— Kimin yanına gideceksin?

Öyle ya, kimsem yoktu ki dışarda.

— Hı, söyle bakalım, kimin yanına gideceksin?

Bir ağıt gibi döküldü ağzımdan:

— Hiç!...

Yazısız

(Devamı var)

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

ENTERESAN KONULAR

Gene mi sen?

Peşimde öyle neden dolaşıyorsun?... Maksadını açık söyle arkadaş... Seni ne tanıyor, ne de tanımıyorum... Beni vuracak, yahut öldüreceksen bir an önce bu işi bitir de ben de bu heyecandan kurtulayım... Günlerdir heyecan içinde yaşamaktan bıktık... Söyle, çabuk söyle maksadın ne?... Söylesene ulan!...

Bu heyecanlı soruları soran kimdi?... Neden konuşuyordu?... Peşinde olan adamın maksadı neydi?... Bu iki insanın arasındaki vaziyet neydi?...

İşte bütün bu soruların cevabını ve yukardaki durumu öğrenmek için acaba ne yapmalı?... Biz düşündük, çaresini bulamadık... Acaba siz bu duruma bir çare bulabilir misiniz?... İşte hayatta insan bazan hiçbir şeyin cevabını veremiyor... Ne fena değil mi?...

BU MEKTUP BAŞKA MEKTUP

Ulan beyefendi,

Ben senin... Mektubuma böyle hafif başladığım için şükret... Yaptıklarını yanına koyacağımı mı sandın?... Biraz öteye koyacağım... Sana beyefendi dedimse, kendi beyefendiliğimdendir... Utanmadın mı?... Beni işten attırdın da eline ne geçti?... Şimdi otur da mum yak... Mumları gönderdim. Hepsi aynı boydur. Piyasada başkasını bulamadım... Özür dilerim beyefendiciğim...

Ulan beyefendi bozuntusu Şakir olacak alçak... Yüzbin lira ihtilâs yaptımsa ve sen de avantanı az bulup son anda beni ihbar ettinse bunda Kâmil'in ne kabahati var ki onu da yaktın?... Sen ikimize «Siz yüzbini iyi edin, sonra bölüşürüz» demedin mi?... Şimdi sayenizde ben de Kâmil de bir yerde saklanıyoruz... Daha polis bizi araklayamadı... Yanımızda da iki piliç var... Sen de bir ufak rakı al, gel de kozumuzu paylaşalım... Seni yaşatmıyacağız bunu iyi bil. Onun için bu ölümlü dünyada yaşamaya bak...

Ulan Şakir, ayağını denk al, içeri düşersen bir daha dışarı çıkamazsın... Elektrik faturası gelince hesabı sen vereceksin... Kırmızı kâğıt bizde gelip al... Polis etrafta dolaştığından biz bekçilerle idare ediyoruz... Suyumuz, gazımız, yemeğimiz bitti... Şimdi artık teslim olup olmamak üzerinde Kâmil ile müzakereye başladık... Sanırım müzakere iki gün daha sürer... Sonra umumî meclise vereceğiz... Hiç olmazsa bu sefer umumî mecliste bizi müdafaa et...

Ulan Şakir, ayağını denk al, içeri düşersen bir daha dışarı çıkamazsın... Bizim hayatımızı söndürdün, sen de söneceksin... Bu mektubu istemiyerek kesiyoruz... Çünkü polisler etrafımızı sardı... Ateş teati ediyoruz... Kâmil yaralandı... Ben de üç yerimden kurşun yedim... Mektubu zorla postaya atıyorum ve yere yatıyorum... Ulan beyefendi biz senin... caaaart...

Eski daire arkadaşların..
Fevzi ve Kâmil

NOT: Mektubumuzu alınca cevap yazmana lüzum yok, çünkü biz öbür tarafta olacağız...

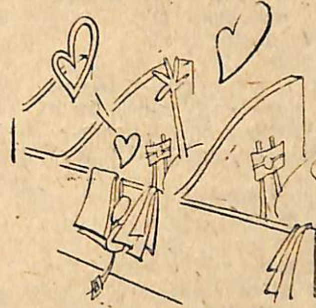
ENTERESAN KONULAR

Locada

Kız çok mâsumdu... Erkekse inadına ne yaptığını gayet iyi bilen, plânlı ve kötü niyetli biri... Bir yolunu bulup kızı locaya atmıştı... Birden ışıklar söner sönmez kıza saldırdı ...Birden bir çığlık sinema salonunun içini doldurdu:

«— İmdaaaat namusuma tecavüz ediyorlar!...»

Şu insanlar ne kadar egoist, ne kadar başkalarının felâketine boş veriyorlar... Kimse kılını bile kıpırdatmadı... Ama hakları da vardı. Çünkü «İmdat!» diye bağıran locadaki kız değil, filmdeki kızdı...

Bu soğuk fıkrayı bana anlatan arkadaşımı vurdum... Haklı değil miyim?...

Tabiî haklı değilsin...

Resmî ilânlar

RESİM ÇEKTİRİLECEK — Bir takım vatandaşların boy ve en resimleri Emniyet tarafından çektirilecektir. Resim çektirecek vatandaşların kapı altında bulunmaları rica olunur. Çekilen resimlerden sonra resimlerin arapları vatandaşlara iade edilmez...

Emniyet Müdürlüğü Marizleme Dairesi Personel Şubesi

ÇORBA İÇİLECEK — İşkembe Çorbasını Kendi Yağıyla İçenler Cemiyeti tarafından bu akşam Balıkpazarı'nda Kosti'nin işkembeci dükkânında bütün cemiyet mensuplarıyla birlikte şirdenli, kendi yağıyla çorba içilecektir... Üyelerimizin birer kaşık ve az ekmekleriyle orada bulunmaları rica olunur.

Not: Sirke ve sarımsak kullanılmaz. Tuzlama isteyen konsomasyona dahil değildir...

İdare Heyeti

HIR ÇIKARILACAK — Gelecek perşembe Buket düğün salonunda sevdiğim kızı elimden alıp evlenen Yakup adındaki ineğin mostrasını bozmak için tam düğünün en pandispanyalı yerinde çok mânâlı bir şekilde hır çıkarılacaktır. Böyle dümenlere meraklı olan arkadaşların o gece beni Beyazıt'ta Kuşçular Kahvesinin önünde bulmaları rica olunur...

Paldırküldür Hüsamettin

NOT: Düğün, nezih aile toplantısı olduğundan kavga sırasında ağır kelime kullanılmaması rica olunur.

BİR YAŞ GÜNÜ TERLEYELİM Mİ? (Sen bilirsin)

Bazı insanlar yaşını saklamayı uygun görmezler ve yaş günü tertiplerler. Fakat yaş günü nasıl tertiplenir, kullanılacak malzeme nelerdir bilmezler... Aşağıdaki reçeteyi bir peçeteye sarıp kullanırsanız yaş gününde hem mahçup olmaz, hem de kupkuru çıkarsınız...

1 — Bir kere yaş gününüz olduğunu kimseye söylemeyin... Çünkü duyan gelir...

2 — Yaş gününde kaç yaşınıza girdiğinizi belli etmek için bir pasta alıp yaşınız kadar mumu ona dikin ...Sonra iyice makinede iki dikiş çekin...

3 — Yaş gününüze gelecek yabancıları daha kapıdan girmeden bir tekmede kapı dışarı edin... Çünkü onları doyurmaya hiç mecbur değilsiniz...

4 — Gelen dâvetlilerin teker teker üstünü arayıp bir zabıtla tesbit edin... Hüviyetlerini göstermeyenleri nâzik bir dille kovun.

5 — Saat kaçta doğdunuzsa tam o saatte pastadaki mumları üfleyin, nefesiniz yetmezse, başkasına üfletin...

6 — Pastayı kaç kişiyse o kadar müsavi parçaya ayırın... Çünkü hır çıkabilir...

7 — Herkes pastasını yerken siz çaktırmadan içeri gidip limonata da için... Onlara vermeyin... Pasta yetmiyor mu?...

8 — Herkes sizi tebrik ederken ellerini sıkın... İyice sıkın ki bir daha herkesin evine gidip orayı burayı karıştırmasınlar ..

9 — Pikaba pilâkları siz koyun... Yoksa bozarlar... Pilâkları onlar gittikten sonra iyice sayın...

10 — Bütün bunların üstüne herkes gittikten sonra bir de enayi gibi etrafı toplayın...

11 — İşte bütün bunları göze alıp hâlâ yaş günü yapmayı kafanıza koydunuzsa aklınıza orta büyüklükte bir limon sıkmama müsade edin ...Bir yaşınıza daha girdinizse âleme ne?... Hiyarlık denir bu yaptığınıza aziz kardeşim... İyi mi böyle?...

Resmî ilânlar

ÇAKMAK ÇAKILACAK — Yeni doldurulan gayet lüks bir çakmağın ilk denemeleri Taksim otobüs durağında yapılacağından, ilk çakmağı çakma ameliyesinde sigarası olup da kibriti olmayan vatandaşların istifadesi için bu ilânı verdik. Siz de alın. Bir kenara koyun...

Dikkat: Çakmak bütan gazıyla çalıştığından patlayabilir. Uzak durun...

Çakmakçılar Yokuşu

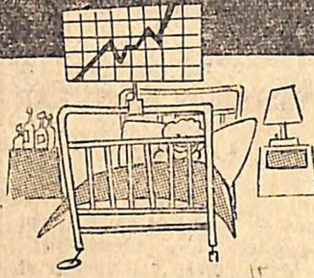
TAÇ ATILACAK — Bu haftaki Fenerbahçe - Vefa maçında, oyunun 35 inci dakikasında oyunculardan biri tarafından taç atılacaktır. Lütfen her iki takım oyuncularının da adamlarını tutmalarını ve yerlerini almalarını rica ederiz...

Yan Hakem Abdi Şenbayrak

SOĞUK ALINACAK — Bugün akşama doğru Sarayburnu'nda bir miktar durulup soğuk alınacaktır. Üşütmeye meraklı kimselerin tam o saatte karayele karşı durmaları rica olunur...

Soğuk Meşrubat Sanayii Ltd. Şti.

LÂF ATILACAK — Eski keskinlerden Eyüplü Halit tarafından Tepebaşı'ndaki Kanuniesasi Kiraathanesinin ön masasından sokaktan gelip geçen güzel hanımlara çok nâdide ve zarif lâflar atılacaktır. Bütün güzel bayanların oradan birer kere geçip kendilerine atılan lâfları yerden toplamaları rica olunur...

JEAN-CLAUDE, karısını sevmesine seviyordu ama, tam bir hürriyet içinde şöyle beş on günlük bir yalnızlığı da kaç yıldır hayâl ediyordu. Günümüzün ünlü psikologları da, «Bazı ufak tefek kaçamaklar, aile saadetinin devamı için hava kadar, su kadar lâzımdır» demiyorlar mıydı? O da, mutluluklarının devamını sağlamak istiyordu sadece.

Şansı yardım etti, hayâli plânının hakikat olmasını, çocukluk arkadaşlarından bir doktor temin etti.

Bu pratisiyen doktor parlak bir kariyer yapmayı başarmış, Paris yakınlarında uyku kürü için kurulan özel bir kliniğin sahibi olmuştu.

Jean-Claude durumu özetledikten sonra:

— Bu iyiliği benden esirgemezsin her halde, dedi. Patricia'ya yorgun olduğu fikrini aşıla. O, senin dinlenme evinde bir zaman kalsın, ben de bu süre içinde şöyle tam bir bekâr hayatı yaşama fırsatı bulayım.

Doktor işin alayındaydı:

— Karın yorgun mu? diye sordu.

— Yok yahu ne yorgunluğu?... Sabahtan beri sana maksadımızı anlatıp duruyoruz ya... Hiçbir şeyi yok. Ama sen, bir şeyler uydur artık.

— Peki, peki, getir de icabına bakalım.

Minyon Patricia'yı sıkı bir muayeneden geçiren doktor, genç kadının kalb seslerinde gerçekten bir düzensizlik buldu. Bu bozukluk, bu gün için büyük bir önem taşımıyorsa da, ilerde Jean-Claude ve Patricia çiftinin başına epey dert açabilirdi.

Doktor, sonucu bekleyen kadına:

— Kliniğimde onbeş gün kadar kalırsanız, yerinde bir hareket yapmış olursunuz, dedi.

Jean-Claude gizli bir sevinçle arkadaşını destekledi:

— Doktor çok doğru söylüyor sevgilim, dedi. Git biraz dinlen. Onbeş gün bütün endişelerden uzak, sâkin bir tatilin, seni daha canlı, daha güçlü yapacağına eminim. Bana gelince: Sakın düşünüp, kendine sebepsiz üzüntüler yaratmaya kalkma. Kendime bakmaya çalışacağım.

Patricia küçük valizine bir kaç parça çamaşırla, bir iki elbise koydu, kocasının kolunda, kliniğin yolunu tuttu.

Karısını kliniğe bırakan Jean-Claude, bir kuş kadar hafifti. Arabasını küçük bir lokantanın önünde park edip, otomatik telefonlardan birini kavradı. Aynı şirkette çalışan güzel Veronique'i aramanın tam zamanıydı.

Numarayı çevirmekle, telefonu kapatması bir oldu. Jean henüz:

— Alo, derken genç kız:

— Peki sevgilim, hemen geliyorum! demişti.

Bir kaç dakika sonra, Paris'in en lüks kabarelerinden birinde, karşılıklı oturmaktaydılar. Yemekler fevkalâde lezzetli, atraksiyon kusursuz, mutlulukları ise sonsuzdu!

Şu Veronique sahiden zevk sahibi bir kadındı. Gidilecek yeri nasıl biliyor, yemek seçmesini nasıl da beceriyordu!

Çocuklar gibiydi Jean-Claude. Etraflarında dönen garsonların çokluğu, güzel Verenique'in iştahla ısmarladığı yemek ve içki çeşitlerinin bolluğu, bu yemeğin çok pahalıya geleceğinin belirtileriydi. Ama aldırmıyordu. Zira bu gece, onbeş gün sürecek olan hovardalık hayatının henüz başlangıcıydı.

Hesap, tahmininden de tuzluya oturmuştu. Buğulu gözler ne listeyi inceledi, ne de garsonlardan verdiği paranın üstünü istedi. Aklı fikri, güzel Veronique ile geçireceği gecedeydi.

Yolda:

— Bizim eve gidip, birer kadeh daha içsek nasıl olur? diye sordu kıza.

Genç kız, miyavlar gibi bir sesle cevap verdi:

— Hiç doğru olmaz sevgilim. Görenler ne der sonra? Bizim eve gidelim.

Sevinci bir kat daha arttı Jean'ın. Kız evinde geçecek bir gece... Aman Allah, ne büyük bir mutluluktu bu!

Gaza bastı, sıra sıra sokakları yıldırım gibi aştı, önünde durdukları evin kapısını kır saçlı, temiz giyinmiş yaşlı bir kadın açtı. Veronique:

— Annemdir, dedi.

Yeniden içilen birer bardak şarap, biraz üzüntü, biraz hayâl kırıklığı ve arkasından yaşlı kadın tarafından kapanan kapı!...

Veronique ile başlamak istediği aşk hayatı, bu şekilde fiyasko ile kapandı. Üstelik o gece harcadığı para, bütçesinde üyük bir gedik açtığından, sonraki günleri ucuz yemeklerle geçiştirmek zorunda kaldı!

İkinci aşk teşebbüsü, ilkinden de kötü sonuçlar verdi, bir kaç gününü hastanede geçirdi. Garson kızı kucaklarken gözüne yediği yumruğun nereden geldiğini önceleri anlayamadıysa da, sonra bu hediyenin kızın yakışıklı nişanlısı tarafından gönderildiğini öğrendi.

Hastaneden kırık dökük, büyük bir can sıkıntısıyla boş evine döndüğünde, bekârlık hayatına tövbe etti. Bu isler, onun gibi ağırbaşlı adamların becerebileceği cinsten değildi. Gül gibi karısı dururken elin iki paralık yosmalariyle işi neydi?

Geceyi zor geçirdi, ertesi sabah dinlenme küründen dönen karısını pırıl pırıl bir güzellikte gördü. Dinç, canlı, neş'e doluydu Patricia.

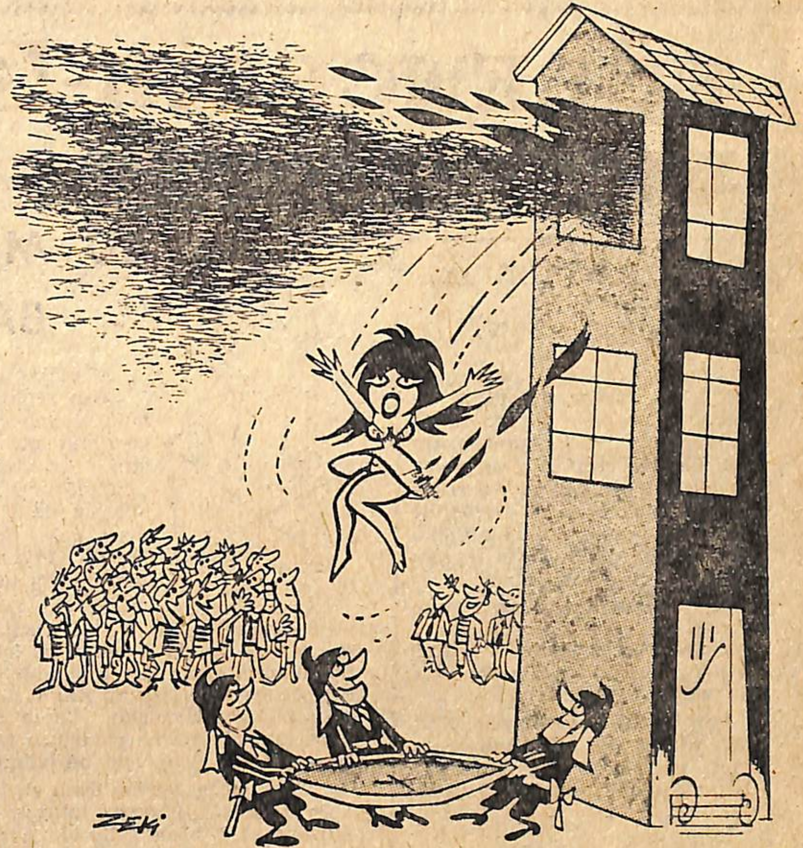
— Bu kür harika! diye söylenerek girdi içeri. Sonra arkadaşın olan o doktor da, çok sevimli bir insan. Benimle öylesine ilgilendi, öylesine ilgilendi ki, sabah kahvaltılarımı bile eliyle yedirdi!

— Nasıl, rahat uyuyabildin mi bari?

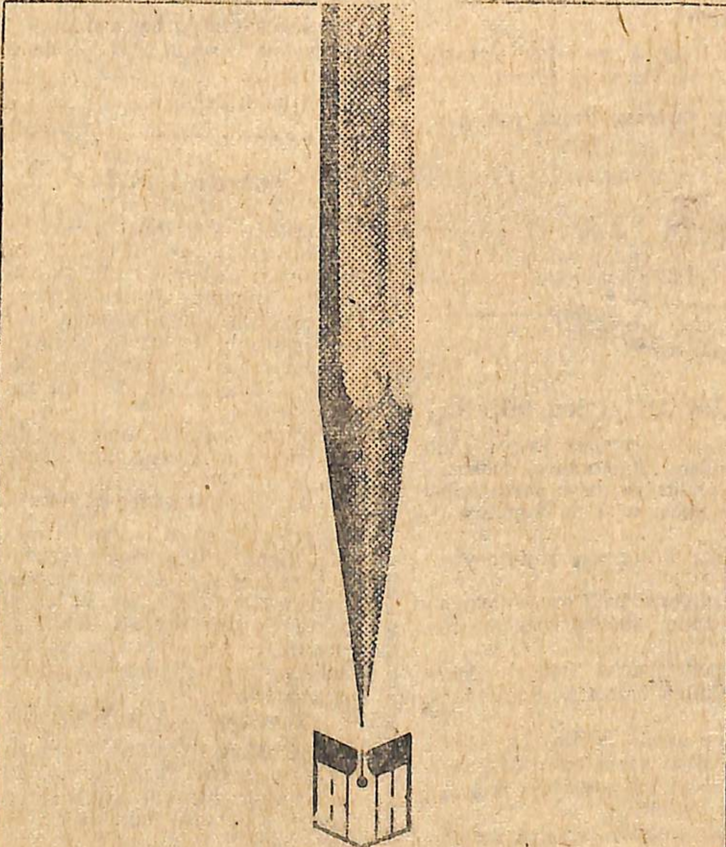
Genç kadının tatlı bakışları biraz daha tatlılaştı, sesi her zamankinden daha baygınlaştı. Rüyada konuşur gibi:

— Uyumak mı? diye fısıldadı. İnsan mutluyken, hele yanında o cana yakın doktor varken uykuyu düşünür mü hiç?

Leopold Massiera'dan
çeviren:
Süheylâ AYKUT

— Ne ateşli kadın be!..

(Basın : 10686 — 36)

Akbaba
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

— Aşçıbaşı, tatlıya kaymak bulamamış da!

Merak

Adam, büyük bir köpek almıştı. Eve gelir gelmez hayvanı saldı, kendi de balkona bir iskemle çekip, bahçede hırlayarak sağa sola atılan köpeği seyre daldı. Neden sonra bir kadın sesiyle kendine geldi adam. Döndü, baktı, bahçe kapısını açmaya cesaret edemeyen komşularından bir madam:

— Girebilir miyim? diye bar bar bağırıyordu. Adam:

— Ne güzel bir fırsat! diye sevinçle yerinden sıçradı. Elbette girebilirsiniz madam.

— Köpeğiniz ısırmaz mı acaba?

— Şimdi anlarız madam. Doğrusu aldığımdan beri ben de onu merak ediyordum!

Var ama...

Büyük bir mağazanın direktörü, gazetelere verdiği ilânla, bir detektif aradığını bildirdi. İlânın yayınlanışından üç dört saat sonra ufak tefek biri geldi büroya. Müracaatçıyı şöyle bir süzen direktör:

— Bir detektifte bulunması gereken özelliklerin hiçbirine sahip değilsiniz, dedi. Detektif dediğin iri yarı, güçlü kuvvetli, gözlerinde herkesten şüphe eden korkunç bir bakış bulunmalı ve taş gibi bir kalbi olmalı. Bildiğiniz böyle biri varsa, bana onu gönderin.

— Var, diye mırıldandı adamcağız. Karımdır. Fakat, o da detektifliğe başlarsa, çocuklara kim bakar?

— Merak etmeyin madam... Kızınızın karşısında mermer gibi soğuk duracağıma söz veriyorum!

— Hizmetçiden başka çalacak bir şey bulamadın mı?...

— Ne yapayım, karımın bir hizmetçiye ihtiyacı var!...

Öbürlerinin derdi ne?

Pazara inen köylü, yanından fırtına gibi geçen sırtları numaralı, bacakları kısacık şortlu koşucuları görünce, nedenine akıl erdiremeyip seyredenlerden birine:

— Kuzum, neden koşuyor bu adamlar, gittikleri yerde ne yapacaklar ki?... diye sordu.

Koşanları gayrete getirmek için bağırmaktan sesi kısılan adam:

— Yarışı önde bitirmek için uğraşıyorlar, dedi. Birinci gelene mükâfat verilecek de...

Saf saf başını kaşıdı köylü:

— Birincinin mükâfat alacağını anladık canım... Diğerleri neden koşuyorlar?

— Bu resimde bana benzemeyen bir şey var ama, acaba ne?..

Şimdi ne olacak?

Küçük Toto, babasiyle otomobil gezintisine çıkmıştı. Ormandan geçiyorlardı. Bu ıssız sessiz yerde yalnız başına dolaşan genç bir kadını görünce, durdular. Toto'nun babası, oğluna:

— Sen arkaya geç! dedikten sonra, yanında durdukları genç kadına:

— Yalnızsanız, sizi arabamla götürebilirim, dedi.

Toto arkaya, teklifi kabul eden kadın babasının yanına geçti. Hareket ettiler. Toto pek bir şey anlamıyordu ama, babasının arabasına aldığı kadına bazı şeyler söylediğini duyuyordu. Aralarındaki konuşma uzadıkça uzadı, sonra babası, sinirli bir sesle sordu:

— Evet mi, hayır mı?

— Hayır! dedi kadın.

Otomobil yeniden durdu ve kadın yürüyerek kayboldu.

O günün akşamı komşularından küçük bir kızı yanına alan Toto:

— Haydi gel, ormanda gezinti oyunu oynayalım, dedi. Diyelim burası otomobil. Sen de tek başına dolaşıyorsun. Ben sana: «Yalnızsanız sizi arabamla götürebilirim» diyeceğim, sen kabul edeceksin.

Oğlan oyunun kurallarını öğretti, kız da anladığını söyledi. Araba farzedilen yere yanyana oturdular. Toto hayâl' marşa bastı, gaz verdi, sonra birdenbire kıza dönüp:

— Evet mi, hayır mı? dedi.

Kısa bir sessizlik oldu ve sonra utançtan kıpkırmızı kesilen kızın cevabı duyuldu:

— Evet!

Bu cevaba çok şaşıran Toto başını kaşıdı, düşündü, elini şakağına koydu düşündü:

— Öyleyse biraz bekle, ne yapmam gerektiğini babama sorup geleyim, dedi.

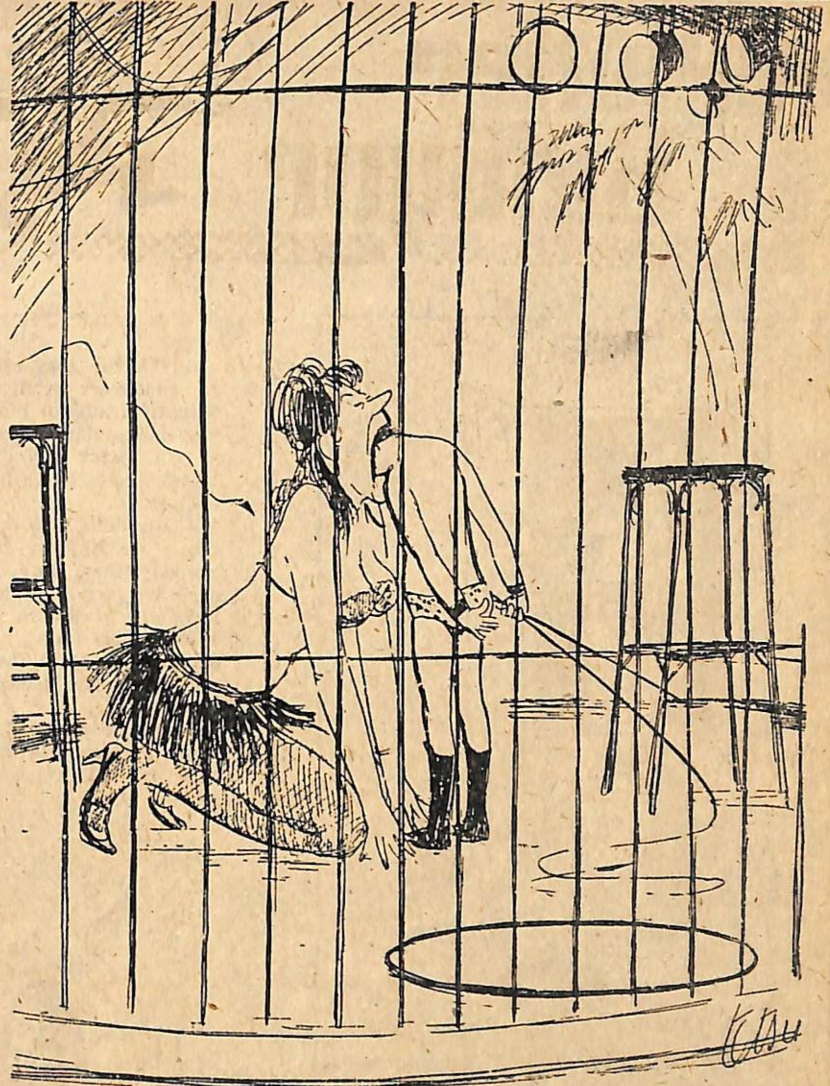

— Onun ısınmasını bilmem amma, beni ısıtıyor!...

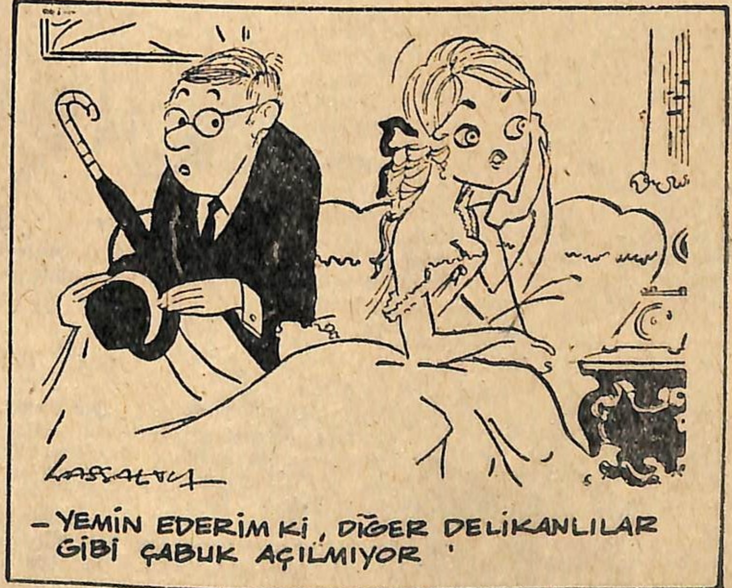
Dünya Karikatürleri

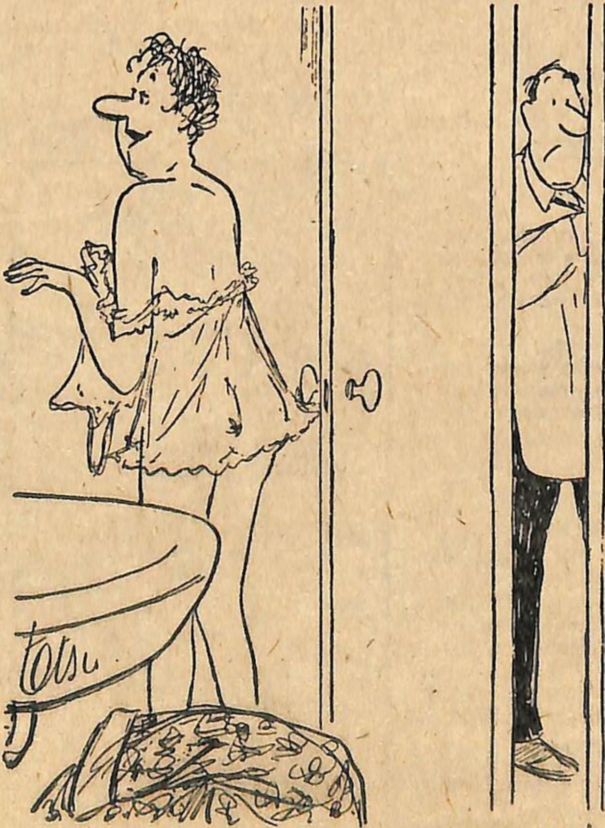
— ÜSTÜME BOYA SÜRÜNMESİN DİYE TEDBİRİMİ ALDIM. RAHAT, RAHAT ÇALIŞIN!

YAZISIZ

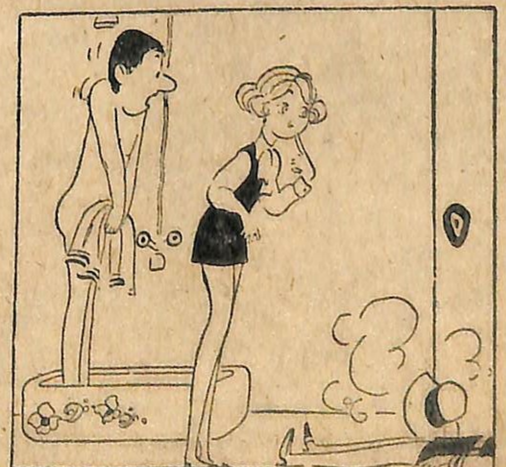
— YEMİN EDERİM Kİ, DİĞER DELİKANLILAR GİBİ ÇABUK AÇILMIYOR!

— DOĞUM GÜNÜ HEDİYENİ BEĞENDİN Mİ ?.. TABİİ KRAVATTAN BAHSETMİYORUM !..

— KARICIĞIM ÇABUK GEL. ARKADAŞIN ..

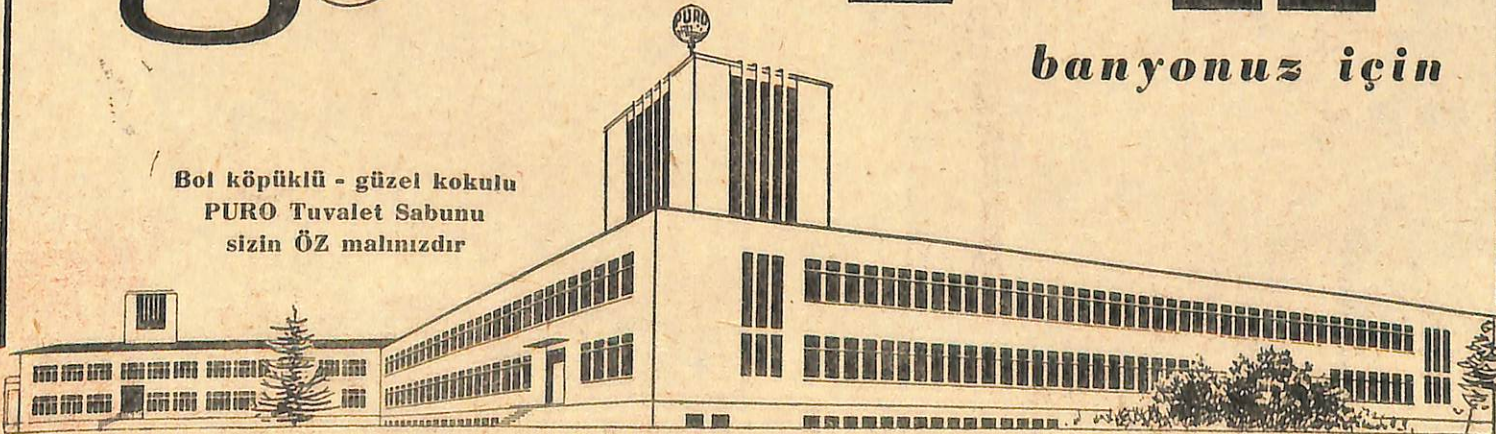
..İLK DEFA ÇIPLAK BİR ERKEK GÖRÜYOR GALİBA !..

Terkibinde krem hassaları ve özel kimyasal karışım G-11 bulunan PURO, piyasada satın alabileceğiniz en iyi tuvalet sabunu ve en pratik güzellik müstahzarıdır. 14 günlük PURO GÜZELLİK METODUNU mutlaka deneyiniz. PURO cildinize bir kadife yumuşaklığı, teninize bir çiçek tazeliği verir.

güzellik

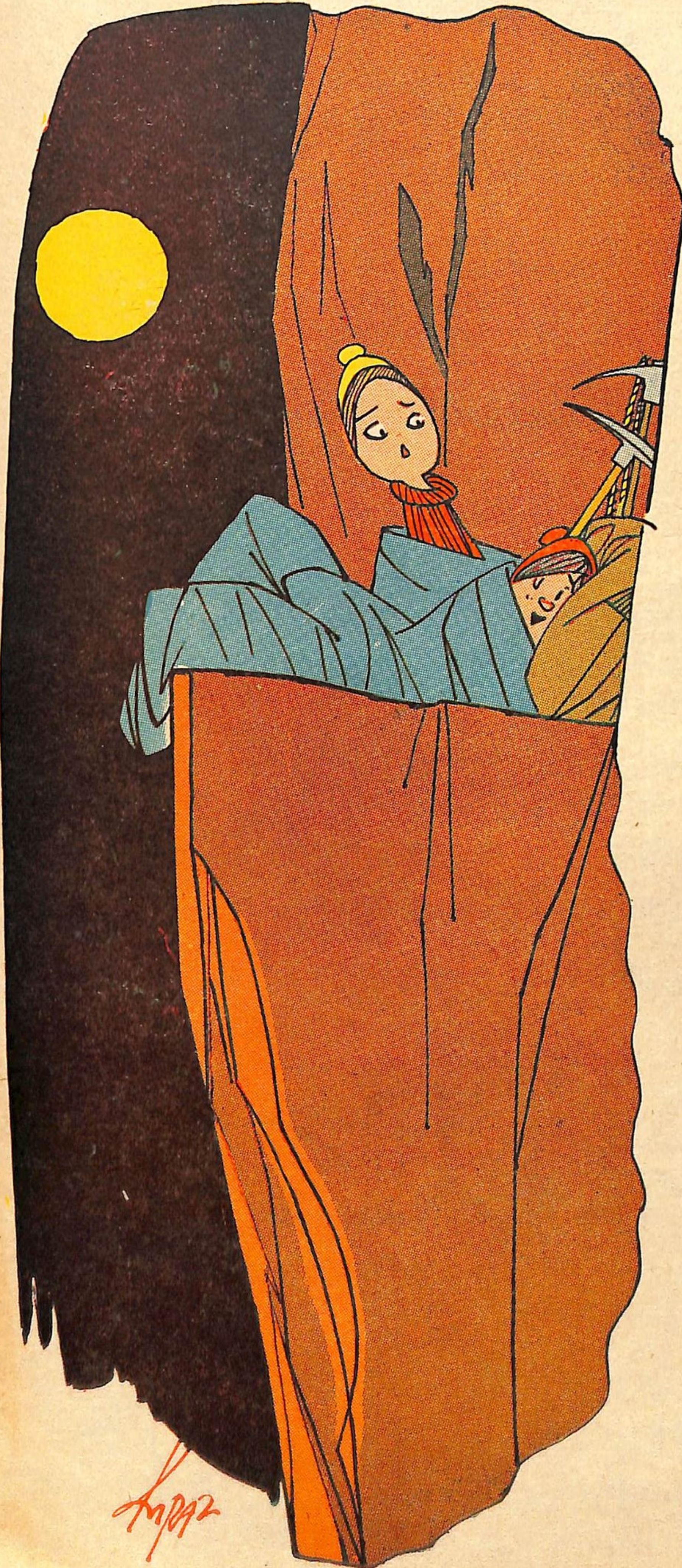
banyonuz için

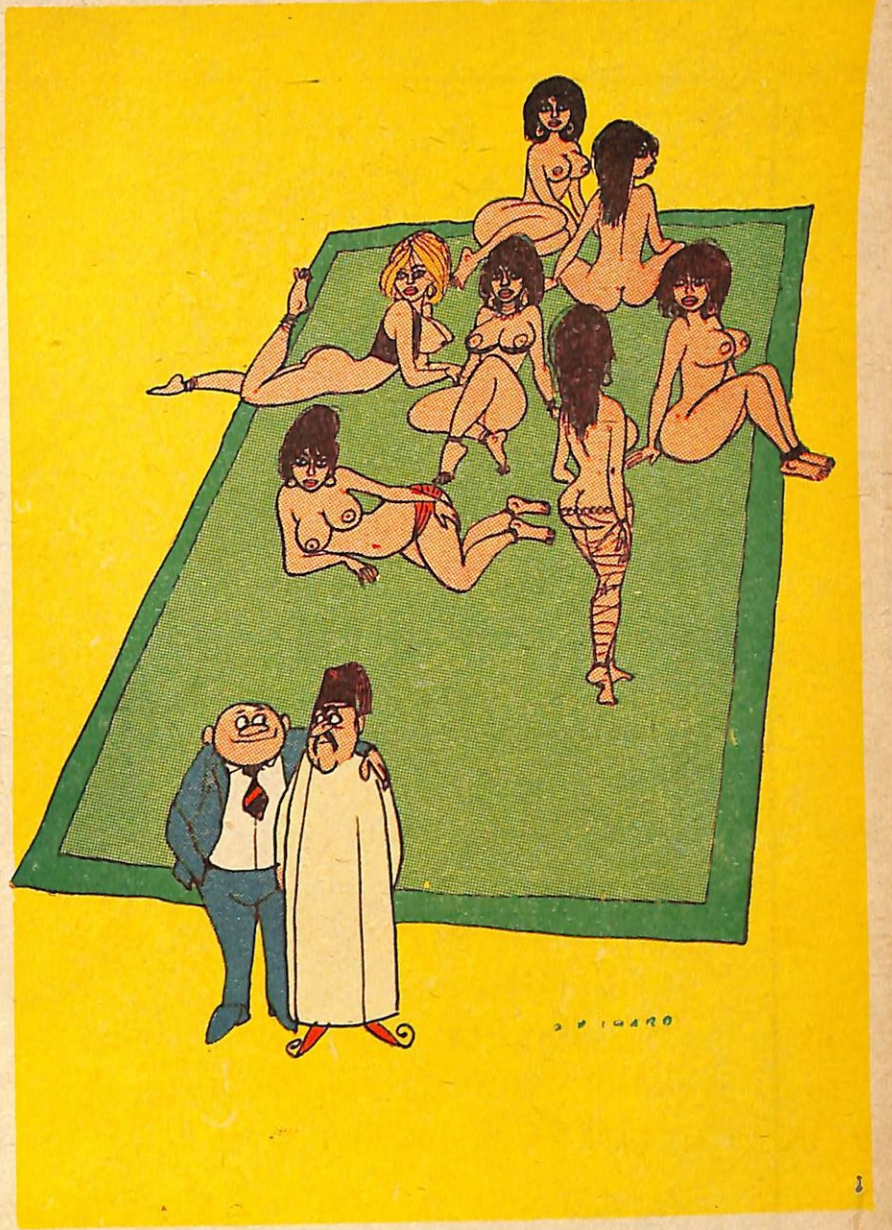
Bol köpüklü - güzel kokulu PURO Tuvalet Sabunu sizin ÖZ malınızdır

(Yeni Ajans: 0791 — 37)

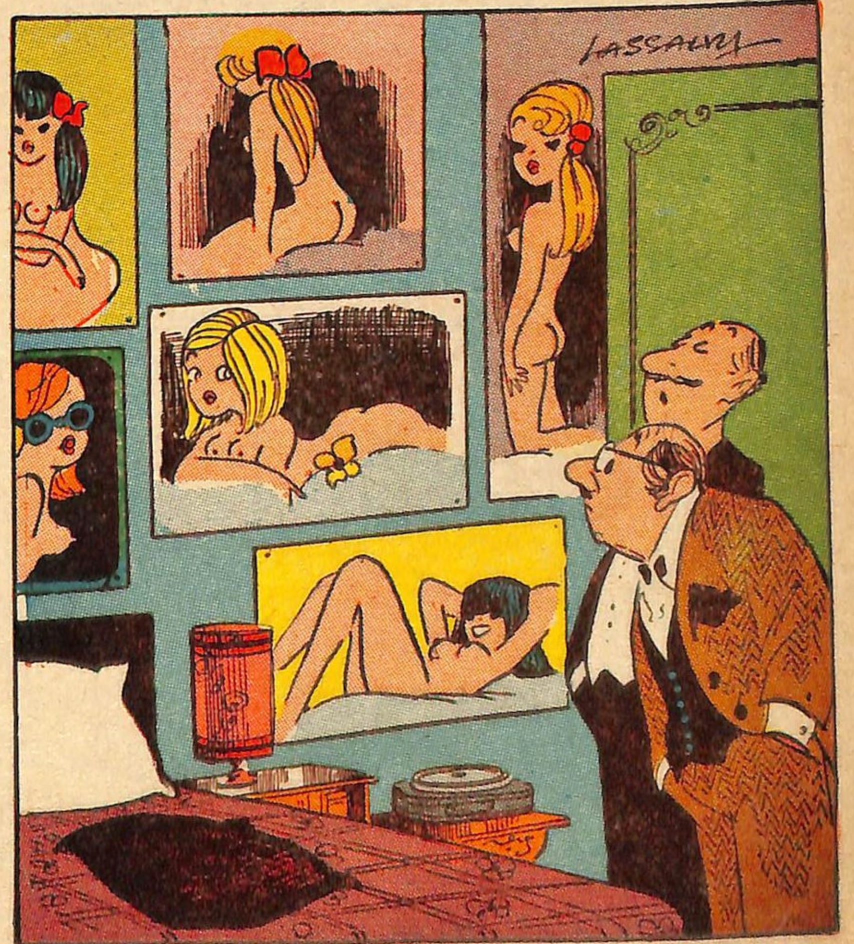
Akbaba

– GECELERİ UYKUMDA TEKME ATTIĞIMI SANA SÖYLEMİŞMİYDİM ?..

– NE DERSİNİZ BİRAZ İŞ BÖLÜMÜ YAPSAK MI ?..

– GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ OĞLUM POLİTİKAYLA HİÇ İLGİLİ DEĞİL !..